Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 13

ARCHIEF
V LAAMSE RAAD
TERUGBEZORGEN

VLAAMSE RAAD/

ZITTING 1993-1994 8 DECEMBER 1993

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994

VERSLAG

namens de Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting uitgebracht door de heren P. Breyne (Hoofdstuk VIII – Huisvesting) en J. De Mol (Hoofdstuk XIII – Monumenten- en Landschapszorg en Hoofdstuk XVI – Ruimtelijke Ordening)

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer F. Van den Eynde.

Vaste leden : de heren P. Breyne en M. Olivier, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche en de heren J. Van Eetvelt en R. Van Rompaey ;

de heren J. De Mol, J. Leclercq, J. Timmermans en J. Vande Lanotte ;

de heren W. Cortois, J. Devolder en F. Vermeiren ;

de heer F. Van den Eynde ;

de heer J. Caudron ;

mevrouw M. Vogels.

Plaatsvervangers :

de heren J. De Seranno, B. Vandendriessche, M. Van der Poorten, G. Vanleenhove en J. Van Looy ;

de heer M. Bourgois, mevrouw L. Maximus en de heren J. Van der Sande en 1. Verleyen ;

de heren G. Anthuenis, V. Vautmans en R. Wierinckx ;

de heer R. Van Walleghem ;

de heer M. Capoen ;

mevrouw V. Dua.

Zie :

415 (1993-1994)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 tot 8 : Amendementen
- Nr. 9 : Verslag namens de Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid
- Nr. 10 : Verslag namens de Commissie voor de Media
- Nr. 11 : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
- Nr. 12 : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

INHOUD

Blz.

DEEL 1 – HOOFDSTUK VIII (HUISVESTING) – BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER N. DE BATSELIER, MINISTER VICE-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU EN HUISVESTING

A. ALGEMENE BESPREKING

1. Toelichting door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting over de aan de Commissie toegewezen artikelen 4
2. Bespreking 5

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING 6

C. STEMMINGEN 6

DEEL 11 – HOOFDSTUK XIII – MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN (BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER J. SAUWENS, VLAAMSE MINISTER VAN VERKEER, BUITENLANDSE HANDEL EN STAATSHERVORMING)

A. ALGEMENE BESPREKING

1. Toelichting door de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming over de aan de Commissie toegewezen artikelen 7
2. Bespreking 7

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING 8

C. STEMMINGEN 9

DEEL III – HOOFDSTUK XVI – RUIMTELIJKE ORDENING (BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER T. KELCHTERMANS, VLAAMSE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, RUIMTELIJKE ORDENING EN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

1. Procedure 10
2. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV)

2.1. *Uiteenzetting door Professor L. Albrechts* 14

2.2. Uitgangsdoelstellingen

2.2.1. Stedelijke gebieden 15
2.2.2. Concentratiegebieden van economische activiteiten 16

3. Uiteenzetting door Professor G. Vermeersch

3.1. *Bestaande ruimtelijke structuur* *17*

3.2. De gewenste ruimtelijke structuur

3.2.1. Uitgangspunten

3.2.1.1. Lijnvormige componenten 18
3.2.1.2. Stedelijke gebieden 18
3.2.1.3. Knooppunten van tewerkstelling 19
3.2.1.4. Open ruimte 19

3.3. *Het Beleidsplan* *19*

4. Bespreking 19

A. ALGEMENE BESPREKING

1. Toelichting door de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Biienlandse Aangelegenheden over de aan de Commissie toegewezen artikelen 22
2. Bespreking 23

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN 32

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE 48

Bijlage :
Bijlage 1 : Advies Minaraad 55

DAMES EN HEREN.

Uw commissie besprak op 30 november 1993 het Hoofdstuk VIII – Huisvesting – van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994. Dit hoofdstuk omvat de artikelen 59 tot 63 en het hoofdstuk XIII – Monumenten- en Landschapszorg (artikelen 85 tot 87) en bracht hierover een stemming uit op 30 november 1993.

Het verslag over Hoofdstuk VIII – Huisvesting – wordt uitgebracht door de heer P. Breyne en over Hoofdstuk XIII door de heer J. De Mol.

Op 30 november 1993 en 7 december 1993 besprak de Commissie Hoofdstuk XVI – Ruimtelijke Ordening (artikelen 95 tot 105).

Het verslag hierover wordt uitgebracht door de heer J. De Mol.

Het verslag omvat drie delen :

Deel 1 : Hoofdstuk VIII (Huisvesting) – bevoegdheden van de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting

Deel 11 : Hoofdstuk XIII (Monumenten- en Landschapszorg) – bevoegdheden van de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming

Deel 111 : Hoofdstuk XVI (Ruimtelijke Ordening) – Bevoegdheden van de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden

DEEL 1 – HOOFDSTUK VIII (HUISVESTING) – BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER N. DE BATSELIER, MINISTER VICE-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU EN HUISVESTING

A. ALGEMENE BESPREKING

1. Toelichting door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting bij de artikelen toegewezen aan de commissie.

De heer N. De Batselier licht de relevante artikelen 59 tot 63 van het ontwerp van programmadecreet inzake het huisvestingsbeleid als volgt toe.

Artikel 59 van het ontwerp van programmadecreet wil de vorig jaar door het programmadecreet van 25 juni 1992 ingevoerde afschaffing van de vermindering van de onproduktiviteit lichtjes te wijzigen. Door de vorig jaar goedgekeurde afschaffing van deze vermindering van de onroerende voorheffing werd het onmogelijk gemaakt dat de eigenaars van leegstaande panden nog verder dit fiscaal voordeel zouden verkrijgen. Dit past in het beleid tegen leegstand dat de Vlaamse minister wenst te voeren.

Vanzelfsprekend blijft dit opzet behouden. De voorgestelde wijziging komt er gewoon op neer dat deze vermindering enkel wordt afgeschaft wanneer het onroerend goed langer

dan 12 maanden niet in gebruik is genomen. Met deze wijziging wil de Vlaamse minister voorkomen dat de afschaffing van deze vermindering ook zou gelden voor tijdelijk leegstaande woningen en zo bijvoorbeeld ook de eigenaars zou treffen die hun woning verbouwen. Dit zou immers ingaan tegen het beleid tegen verkrotting. Het verbouwen van een woning moet juist worden gestimuleerd. Vandaar de voorgestelde wijziging.

Artikel 61 van het ontwerp van programmadecreet geeft aan de Vlaamse regering een decretale machtiging om te beslissen over de aanwending van de winsten op het Fonds B2 van het Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen. Naar aanleiding van de bespreking over de begroting lichtte de Vlaamse minister reeds de beslissing van de Vlaamse regering toe om kredieten ingeschreven voor de betaling van de rentesubsidies aan het Vlaams Woningfonds te verminderen met 450 miljoen frank. De financiering van dit bedrag door het Vlaams Woningfonds zal gebeuren via de onbeschikbare reserve waarover het Woningfonds beschikt.

Deze reserve wordt gevormd door de winsten van het Fonds B2 dat een rekening is in de boekhouding van het Vlaams Woningfonds waarop de opbrengst van de leningen met gewestwaarborg worden geboekt. Krachtens artikel 2, laatste lid van het besluit van de Vlaamse regering van 21 december 1983 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder de toelating wordt verstrekt aan de coöperatieve vennootschap „Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen", tot het aangaan van leningen, komen de winsten die gemaakt worden door het Fonds B2 het Vlaamse Gewest ten goede.

Het is in feite ten gevolge van een opmerking van het Rekenhof dat wordt voorgesteld om hiervoor toch nog bijkomend een decretale machtiging in te schrijven via het programmadecreet.

Ten slotte is er artikel 62 van het ontwerp van programmadecreet. Dit artikel voert ook een beperkte wijziging door van het programmadecreet van 25 juni 1992, meer bepaald voor wat het stuk over het urgentieprogramma voor de sociale huisvesting betreft. Artikel 49, § 1 eerste lid van dit decreet machtigt de GIMV en de VHM leningen aan te gaan met gewestwaarborg met het oog op de oprichting van de naamloze vennootschap, die later Domus Flandria is genoemd, die het urgentieprogramma voor de sociale huisvesting moest uitvoeren.

Voorgesteld wordt nu om in te schrijven dat niet enkel de GIMV maar ook één van haar dochtermaatschappijen hiertoe kan gemachtigd worden. Door deze bepaling wordt artikel 49, § 1, eerste lid van het decreet van 25 juni 1992 in overeenstemming gebracht met artikel 60, § 2 van het decreet van 30 juni 1993 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993.

2. **Bespreking**

Deze toelichting geeft geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPEKING

Artikelen 59 tot 63

Er worden geen bijzondere opmerkingen geformuleerd.

C. STEMMINGEN

De aan de Commissie toegewezen artikelen van Hoofdstuk VIII-Huisvesting en het geheel van het Hoofdstuk worden aangenomen met 7 stemmen voor bij 1 onthouding.

***De** verslaggever,* *De voorzitter,*

P. BREYNE F. VAN DEN EYNDE

DEEL II – **HOOFDSTUK** XIII – MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN **(BEVOEGDHEDEN** VAN DE HEER J. SAUWENS, VLAAMSE MINISTER VAN VERKEER, BUITENLANDSE HANDEL EN STAATSHERVORMING)

A. ALGEMENE BESPREKING

1. **Toelichting door de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van** Verkeer, **Buitenlandse Handel en Staatshervorming over de aan de Commissie toegewezen artikelen**

De commissie bespreekt vervolgens de artikelen 85, 86 en 87 van het hoofdstuk XIII, Monumenten en Landschappen van het programmadecreet.

De heer J. Sauwens, bevoegd minister voor monumenten en landschappen, verduidelijkt bij wijze van inleiding, dat het hier om een aantal technische aanpassingen gaat van de besluiten in verband met de restauratiepremies. Dit gebeurt op vraag van het Rekenhof, en het gaat om aanpassingen met terugwerkende kracht ten behoeve van een aantal in afwerking zijnde dossiers. Deze aanpassingen hebben onder meer betrekking op de BTW en de vraag of de BTW al dan niet valt binnen het bedrag van de restauratiepremies op de meer- of bijwerken, en op de hoogte van het bedrag van de startwerken.

Een medewerker van de minister voegt daar aan toe dat oorspronkelijke teksten van besluiten, door de administratie opgesteld, vaak na politiek overleg en na de lange weg van de adviesorganen (SERV) en de Raad van State, dan in hun uiteindelijke vorm niet meer zo duidelijk zijn in al hun toepassingsfacetten. Het Rekenhof heeft nu problemen ter zake en verzoekt om enkele aanpassingen van besluiten met terugwerkende kracht, dit ten behoeve van in omloop zijnde dossiers, die anders zouden kunnen geblokkeerd worden. Vermits wijzigingen van besluiten met terugwerkende kracht niet mogelijk zijn via een besluit, wordt dit gerealiseerd via het voorliggende ontwerp.

2. **Bespreking**

De heer J. De Mol repliceert hierop dat de Raad van State ten aanzien van de terugwerkende kracht een andere – eigenlijk tegengestelde opmerking – heeft gemaakt.

Verder heeft hetzelfde lid problemen met de formulering van artikel 87 en de grens voor beginnende werken voor maximum 1/5 van het bedrag van de totale werken. Dat zal er volgens het lid toe leiden dat dringende noodzakelijke werken, die hoger liggen dan 1/5 van het bedrag niet zullen gestart worden, met alle gevolgen voor het monument. Zou het daarom niet beter zijn hier een inhoudelijke specificering te geven in de zin van een onderscheid tussen gewone startwerken en dringende instandhoudingswerken met een definitief karakter. Dat zou beter zijn dan de thans theoretisch bepaalde grens van 1/5 van het bedrag, aldus het lid.

De minister repliceert dat deze enigszins theoretische regel inderdaad een vereenvoudiging en tevens een verstrenging is van de normen t.o.v. vroeger, want dan stond er geen sanctie op een overschrijding van de grens van 1/5 van het totale bedrag bij het reeds opstarten van de werken vooraleer de premie definitief was toegekend. Nu bestaat die wel, tenzij men uitzondering heeft verleend (cf. § 3 van artikel 87).

De reden daarvan is, aldus de minister, dat de procedures nu zo zijn vereenvoudigd dat de premies snel worden toegewezen.

Wie dan toch start en de 1/5 grens overschrijdt doet dit op eigen risico.

Wat betreft de regel om besluiten te wijzigen via een decreet, wordt door de minister nogmaals verwezen naar de opmerking van de Raad van State betreffende de retroactiviteit. Er is geen bezwaar om dit via dit decreet te doen te meer daar het Rekenhof er op aandrong dit snel te doen, om in afwerking zijnde dossiers niet te blokkeren voor lange tijd want een procedure om bijvoorbeeld het decreet van 3 maart 1976 te wijzigen duurt minimum 10 maanden à 1 jaar.

Vervolgens vraagt de heer F. Vermeiren of de minister een idee heeft hoeveel dossiers voor restauraties er nu in behandeling zijn, en hoe lang het gemiddeld duurt voor een dossier is afgewerkt.

De minister kan het aantal dossiers niet onmiddellijk meedelen (dit zou dienen opgezocht via de administratie). Er zijn nu voor 4,5 tot 5 miljard frank restauratiedossiers behandelingsrijp. In 1993 werden er voor een bedrag van 1,5 miljard dossiers afgehandeld. In 1994 zijn opnieuw 1,5 miljard aan kredieten voorzien.

Er kunnen nu aanzienlijk veel meer dossiers en ook sneller worden afgehandeld en de redenen daarvan zijn dat de percentages van de premies zijn verlaagd en de budgetten zijn verhoogd en dat verder de procedures zijn vereenvoudigd en versneld, zodat het mogelijk is om én beschermingsprocedure én afwerking van het restauratiedossier normaliter binnen één jaar te beëindigen, wat een zeer vlugge afhandeling is.

Wel kan worden verwacht dat ingevolge deze vereenvoudiging meer geïnteresseerde eigenaars opduiken wat dan weer een vertraging gaat veroorzaken.

Op vraag van de heer J. De Seranno om een overzichtelijke kaart en lijst van de beschermde landschappen te verkrijgen met het oog op de voorbereiding van het structuurplan en op het maken van het onderscheid tussen natuurzone, natuurreservaat, landbouwzone van ecologisch belang en dergelijke meer, belooft de minister een lijst van de beschermde landschappen over te maken.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 85 tot 87

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

C. STEMMINGEN

De aan de Commissie toegewezen artikelen van Hoofdstuk XIII – Monumenten- en Landschapszorg en het geheel van het Hoofdstuk worden aangenomen met zeven stemmen voor bij 1 onthouding.

***De** verslaggever,* *De voorzitter,*

J. DE MOL F. VAN DEN EYNDE

DEEL 111 – HOOFDSTUK XVI – RUIMTELIJKE ORDENING (BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER T. KELCHTERMANS, VLAAMSE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, RUIMTELIJKE ORDENING EN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

1. Procedure

Alvorens de behandeling van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 aan te vatten, ontspint zich in de Commissie een zeer ruim proceduredebat tussen de heren J. De Mol, J. Van Eetvelt, J. Leclercq, F. Van den Eynde, F. Vermeiren, J. Timmermans, J. De Seranno en minister T. Kelchtermans.

De heren J. De Mol, J. Leclercq en **J.** Timmermans protesteren met klem tegen de opname onder dit hoofdstuk van bepalingen die geen enkele budgettaire of fiscale impact hebben op de begroting. De heren **J. De** Mol en J. Timmermans dringen aan op de opsplitsing van het ontwerp van programmadecreet.

De heer J. De Mol kondigt de indiening aan van amendementen, teneinde de artikelen 95 tot en met 105, uit het ontwerp van decreet te lichten.

De heer J. De Mol vestigt de aandacht van de Commissie op de motie van aanbeveling (Stuk 261 (1992-1993) – Nr. 1) die door de Vlaamse Raad met een ruime meerderheid werd aangenomen op 27 januari 1993 tot besluit van de interpellatie van de heer V. Vautmans van 13 januari 1993 over het door de minister gevoerde beleid inzake de ruimtelijke ordening (Vl. R., Handelingen, nr. 23 van 13 januari 1993, blz. 940 tot 947).

Deze motie verzoekt de Vlaamse Executieve om onmiddellijk een ontwerp van decreet in te dienen in de Vlaamse Raad om te komen tot een globale nieuwe regelgeving inzake de organisatie van de ruimtelijke ordening en stedebouw.

De heren J. De Mol en J. Leclercq verwerpen iedere fragmentaire aanpak bij de herziening van de wet op de ruimtelijke ordening. De drie decreten die op 7 juni 1993 door de Vlaamse Raad werden goedgekeurd (Stuk 264 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4, in samenhang behandeld met Stuk 162 (BZ 1992) – Nrs. 1 en 2 ; Stuk 265 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 3 en Stuk 266 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 3) (Vl. R., Handelingen nr. 55, van 7 juni 1993, blz. 2110 tot 2117) en Vl. R., Handelingen nr. 59 van 9 juni, blz. 2231 tot 2237) werden slechts beschouwd als een noodoplossing, in afwachting van een globale herziening van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw.

De heren **J. De** Mol en J. Leclercq herinneren aan de vele voorstellen van decreet ter zake in deze Commissie ingediend. De indieners van deze voorstellen gaven blijk van veel geduld, en gedoogden verschillende fragmentaire wijzigingen in afwachting van de neerlegging van het nieuwe ontwerp van decreet op de ruimtelijke ordening.

De heer **J.** Leclercq refereert naar zijn voorstel van decreet, ingediend tijdens de zitting 1983-1984 (Stuk 252 (1983-1984) – Nr. 1). Hij kondigt de indiening aan van amendementen. De in dit voorstel van decreet voorgestelde termijnen resulteren in een kortere procedure, namelijk 240 dagen.

Hij stelt vast dat de in het ontwerp van programmadecreet opgenomen bepalingen op substantiële wijze de wet van 29 maart 1962 wijzigen, met betrekking tot de procedurevoorschriften. Hij meent dat hij blijk heeft gegeven van een grote loyauteit.

De dwingende noodzaak om tot een snelle vereenvoudiging van de procedure te komen, rechtvaardigt niet de opname ervan in dit ontwerp van decreet.

Ook de verschillende reeds jaren ingediende voorstellen van decreet kwamen hieraan op afdoende wijze tegemoet. Daarenboven geeft hij de voorkeur aan een sereen en gedegen afzonderlijk debat over deze bepalingen met betrekking tot de procedurevoorschriften en kant zich verder tegen iedere fragmentaire aanpak en overhaastig legistiek werk. Hierop merken de heren R. Van Rompaey en J. Van Eetvelt op dat er thans een zeer grote besluiteloosheid heerst. Een globale herziening van de wet op de ruimtelijke ordening kan nog jaren duren, gelet op de complexiteit ervan. De heer R. Van Rompaey herinnert eraan dat een eerste poging van minister Waltniel strandde. Zij pleiten voor een pragmatische aanpak in de tussenperiode en de goedkeuring van dit ontwerp van decreet.

De heer J. Leclercq repliceert dat een dergelijke beleidsoptie finaal de indiening van een globaal ontwerp op de ruimtelijke ordening overbodig zal maken.

Daarenboven betwist de heer J. De Mol het spoedeisend karakter. Hij stelt evenwel vast dat de Raad van State over dit ontwerp van decreet bij hoogdringendheid een advies heeft uitgebracht.

De Raad van State stelt echter in zijn advies met betrekking tot Hoofdstuk XVII – Ruimtelijke Ordening – dat „de in hoofdstuk XVII opgenomen bepalingen geen begrotingsbegeleidende maatregelen bevatten. Het gaat bij uitsluiting om het vaststellen van organieke regelen omtrent een gewestaangelegenheid". (Stuk 415 (1992-1993) – Nr. 1, blz. 179).

De in deze Commissie gemaakte afspraak om voor bepaalde deelaspecten van de wet van 29 maart 1962 een oplossing wit te werken, is vreemd aan de in dit ontwerp van decreet opgenomen beleidsmaatregelen. Daarenboven stelt spreker dat de bepalingen van de omzendbrief van 29 September 1993 betreffende de BPA's welke afwijkingen inhouden ten opzichte van de gewestplannen indruisen tegen de gevestigde rechtspraak van de Raad van State ter zake, in casu het arrest Heylen (R-W. 1988-1989, nr. 13 van 26 november 1988, kol. 436 tot 441).

Minister T. Kelchtermans verwijst naar de consensus in de Vlaamse regering om deze bepalingen op te nemen in het ontwerp van programmadecreet.

Hij is voorstander van een extensieve interpretatie over het begrip „bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994". De opmaak van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, grijpt in op de stedebouwwet. Daarenboven formuleerde de Raad van State geen inhoudelijke opmerkingen ter zake.

Hij dringt aan op de behandeling van het ontwerp en kondigt de neerlegging aan nog vóór 1994 van een nieuw globaal decreet op de ruimtelijke ordening, wat een omvangrijke opgave is.

Ter zake dienen echter nog de adviezen ingewonnen van de SERV, Minaraad, Raad van State.

De definitieve goedkeuring ervan is na het parlementaire reces van 1995 voorzien. Gelet op de nu ver vooruitgeschoven timing pleit de minister voor het behoud van het ontwerp van programmadecreet in zijn huidige vorm. De er aldus in opgenomen vereenvoudigde procedure moet uitvoering geven aan de omzendbrief van september 1993 die toch van kracht blijft, zelfs indien het ontwerp niet wordt goedgekeurd. De selectieve versoepeling van het moratorium op de BPA's is beslist ; gewestplanwijzigingen blijven mogelijk. De inkorting van de termijn resulteert in een snellere uitvoering van een van de doelstellingen van het Regeerakkoord, die luidt als volgt :

„De administratieve procedures dienen vereenvoudigd, waarbij alle stappen die geen waarde toevoegen aan het dossier worden vermeden, en waarbij aandacht moet worden besteed aan de delegatie van de beslissingsbevoegdheid. In het kader van de afdwingbaarheid van de aan de burger toegekende rechten wordt geopteerd voor de veralgemening van afdwingbare beslissingen en uitvoeringstermijnen. Elke minister zal omtrent hierboven vermelde doelstellingen een evaluatie en concrete voorstellen voorleggen aan de Vlaamse Raad".

In dit ontwerp van decreet zal het Structuurplan Vlaanderen dienen geïmplementeerd.

De minister stipt aan dat de discussies met SERV, Minaraad, provinciale commissies, moeizaam verlopen. Teneinde het planologisch immobilisme, ontstaan ingevolge de goedkeuring van de drie „nooddecreten" enigszins te versoepelen, werden een aantal beleidsmatige bepalingen, als tussenoplossing, in dit ontwerp van decreet opgenomen.

De heer J. De Mol uit vervolgens de grootste argwaan ten aanzien van tussentijdse soepele regelingen. Wat is zo spoedeisend ?

Spreker stipt aan dat inzake de problematiek van de zonevreemde bedrijven, het beëindigen van de beperkte uitbreidingsmogelij kheden inderdaad een zeer urgent probleem was.

Wel was er reeds een gesprek geweest over de uitvoering van kleine werken aan woningen in zonevreemde gebieden.

De opmaak van afwijkende BPA's en de stilzwijgende goedkeuring ervan, zal echter aanleiding geven tot een lawine van afwijkende BPA's, die de planologische slagkracht van het Ruimtelijke Structuurplan volledig zal uithollen. Spreker betwijfelt het nut van de opname van deze bepalingen in het ontwerp van programmadecreet en citeert ter zake het SERV-advies dat luidt als volgt : „De onder dit hoofdstuk opgenomen bepalingen hebben geen enkele band met, noch enige rechtstreekse impact op de begroting. Bovendien kan worden getwijfeld aan het dringend karakter van de voorliggende problematiek aangezien die reeds in het Regeerakkoord van 5 februari 1992 werd gesteld".

Daarenboven stelt de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen dat : „de in het voorliggende voorontwerp van decreet vooropgestelde wijzigingen aan de Wet op de Stedebouw en de ruimtelijke ordening slechts als een overgangsfase beschouwd worden".

Deze bepalingen druisen in tegen de maximale vrijwaring van de open ruimte die een van de doelstellingen is van het Regeerakkoord. Inzake de opvulregel stelt het lid vast dat ook deze niet wordt toegepast. De in september 1992 aangekondigde trendbreuk staat volledig haaks, wanneer men op het terrein het resultaat bekijkt, op de bescherming van de

open ruimte. Hij dringt aan op duidelijke richtlijnen met betrekking tot de toepassing van de omzendbrief van 29 september 1993 betreffende de BPA's welke afwijkingen inhouden ten opzichte van de gewestplannen.

Minister T. Kelchtermans repliceert dat de genomen maatregelen, binnen een bepaald referentiekader, verantwoorde oplossingen moeten aanreiken. Planologisch immobilisme dient vermeden. De heer F. Vermeiren treedt dit bij en vestigt de aandacht op de succesvolle omvorming van een semi-industriële zone in de gemeente Zaventem naar een groene en parkzone.

Aan de gemeenten moet inderdaad een soepel instrumentarium worden gegeven, om via eenvoudige en verkorte procedures, adequaat in te spelen op de wisselende planologische noden van de gemeenten. Hij pleit voor continuïteit in het beleid en stipt aan dat de omzendbrief van september 1993 reeds noopte tot budgettaire aanpassingen op de gemeentebegrotingen voor de financiële last en de regularisaties. Hij kant zich tegen verspilling in tijden van budgettaire schaarste en is voorstander van doorzichtige en ingekorte procedures.

De heer J. Van Eetvelt treedt dit bij en benadrukt het belang van het openbaar onderzoek in de procedure tot wijziging van een BPA.

BPA's zullen niet op een drafje worden herzien. Daarenboven stelt hij dat de kwalificatie over de op te nemen bepalingen in het ontwerp van programmadecreet behoort tot de prerogatieven van de Vlaamse regering.

Minister T. Kelchtermans hekelt de handelwijze van de heer J. De Mol. De minister poneert dat de heer J. De Mol dit proceduredebat ten onrecht aangrijpt om de rechtskracht van de ministeriële omzendbrief van september 1993 inzake de selectieve versoepeling van het moratorium op de BPA's, uit te hollen. Hij protesteert hiertegen met klem.

Hierop fulmineert de heer J. De Mol dat er een duidelijk erkenbare samenhang bestaat tussen de drie nooddecreten, de omzendbrief en het voorliggende ontwerp van programmadecreet. Hij benadrukt dat de Vlaamse Raad al te vaak wordt miskend. Nochtans beschikt de Vlaamse Raad over de bevoegdheid om ten allen tijde het beleid van de Regering te evalueren. Daarenboven acht de Administratie zelf de naleving van de thans gestelde termijnen reeds problematisch, wat meestal neerkomt op een stilzwijgende goedkeuring van BPA's.

Daarenboven bestaat er op het legistieke vlak een significant verschil tussen een BPA en een afgegeven vergunning. De uitgereikte vergunning regelt de rechtstoestand van één enkele rechtsonderhorige, terwijl een goedgekeurd BPA een algemeen normerend kader aanreikt voor iedereen.

Vervolgens spitst het debat zich toe op de vraag of het niet wenselijk is, om zich m.b.t. dit debat, te aligneren op de in de Commissie voor Leefmilieu, gevolgde gedachtengang.

De heren J. De Mol en J. Timmermans merken op dat de opname van bepalingen m.b. t . het milieuvergunningendecreet van 28 juni 1985 in de Commissie voor Leefmilieu eveneens kritisch werd onthaald. Na een ruime gedachtenwisseling verklaarde minister N. De Batselier zich bereid om deze opmerkingen mede te delen aan de Vlaamse regering. Ook hier werd erop gewezen dat de opname van bepalingen zonder financiële of fiscale repercussies op de begroting 1994, zoals VLAREM-11 onredelijk was. Verschillende amendementen werden ingediend.

Minister T. Kelchtermans repliceert dat mocht de Vlaamse regering ter zake een standpunt innemen, hij dit collegiaal zal bijtreden. Ook de artikelen 56,57 en 58 zijn van niet-budgettaire inslag.

De heer J. Timmermans verzoekt minister Kelchtermans aan de Vlaamse regering kennis te geven van de algemeen geuite bezwaren m.b.t. het concept van het ontwerp, zoniet vraagt hij de stemming over een onmiddellijke opsplitsing van het ontwerp van programmadecreet.

De heren J. Van Eetvelt, J. De Seranno, R. Van Rompaey, F. Vermeiren, F. Van den Eynde en minister T. Kelchtermans dringen aan op de behandeling van het ontwerp.

Minister T. Kelchtermans verklaart geen voorstander te zijn van een opsplitsing. Indien evenwel de problematiek wordt aangekaart, t.g.v. de gedachtenwisseling in de Commissie voor Leefmilieu, door minister N. De Batselier bij de Vlaamse regering, belooft de minister om de bezwaren van deze Commissie over te maken aan de Vlaamse Regering.

De heer F. Van den Eynde stelt voor om over de te volgen werkwijze in Commissie te stemmen.

– *Verklaringen vóór de stemming*

De heer J. De Seranno betuigt zijn instemming met het standpunt van de Executieve. Mocht dit evenwel nog wijzigen, dan kan de Vlaamse Regering, hierover een verklaring afleggen in plenaire vergadering.

De heer R. Van Rompaey ervaart dit verzoek van de heer J. Timmermans om te stemmen over de eventuele vraag van de Commissie naar de Executieve toe, inzake de opsplitsing, een blijk van grote onderdanigheid.

Stemming

De Commissie verwerpt met 5 stemmen tegen 4, bij 2 onthoudingen, het voorstel om aan de Vlaamse Regering, de opsplitsing te vragen van dit ontwerp van programmadecreet.

Na dit proceduredebat, stelt minister T. Kelchtermans voor om een uiteenzetting te aanhoren van de heren Professoren L. Albrechts en C. Vermeersch, opdrachthouders van de Plangroep, belast met de opmaak van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

De minister verduidelijkt dat deze opdrachthouders ter zake over een ruime organisatorische autonomie beschikken, weliswaar binnen het strikt omlijnde referentiekader van de Oriëntatienota ,,Vlaanderen in Vorm", waaraan in deze Commissie in februari 1993 een ruime gedachtenwisseling is gewijd. Binnen de Oriëntatienota zijn de doelstellingen en samenstelling van de Stuur-, Plan- en Klankbordgroep ter dege omlijnd.

2. **Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV)**

2.1. Uiteenzetting door Professor L. Albrechts

Spreker verduidelijkt dat als basis voor de opmaak van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, de Regeringsverklaring, de Oriëntatienota ,,Vlaanderen in Vorm", werden weerhouden.

De opmaak ervan kadert tevens in de doelstellingen van het project „Vlaanderen – Europa 2002".

Het Structuurplan Vlaanderen fungeert echter niet als een type-gewestplan maar wil wel een toetsingskader aanreiken, waarbinnen ruimtelijke beslissingen op een coherente en consistente manier kunnen gebeuren.

Het RSV heeft uit zichzelf geen verordenende kracht. Verordenende kracht wordt verkregen door uitvoeringsplannen, die in nauwe samenwerking met de lagere besturen en andere deelsectoren zullen worden opgemaakt. Dit overleg onderstreept het belang van controle van de lagere besturen en de inspraak van de diverse deelsectoren bij de confrontatie en de afweging van de diverse sectorale ruimte-aanspraken en de finale uitwerking ervan in het RSV.

Professor Albrechts stipt aan dat de kartografische voorstelling van het RSV geschiedt op schaal l/lOO.OOOste. T.g.v. deze beperkte schaalgrootte kunnen evenwel geen duidelijk juridische afdwingbare afbakeningen worden aangegeven.

Inzake het Structuurplan Vlaanderen werd geopteerd voor een Planhorizon 2007. Deze periode is voldoende ruim zodat structurele veranderingen mogelijk zijn en degelijk onderbouwde ramingen kunnen worden gemaakt.

Een trendbreuk vraagt tijd en een geleidelijke aanpak.

De uitgangshouding „duurzame ruimtelijke ontwikkeling" wordt vertaald naar vier structuurbepalende elementen :
1. het vrijwaren van de open ruimte ;
2. het versterken van de stedelijke gebieden ;
3. het optimaal gebruik van de infrastructuur ;
4. het selecteren van kerngebieden voor economische activiteiten.

2.2. *Uitgangsdoelstellingen*

2.2.1. Stedelijke gebieden

Professor Albrechts stelt dat een vergelijking van de planologische situatie van Vlaanderen met deze in Nederland ter zake niet dienstig is, vermits het concept van de Nederlandse concentratie in Vlaanderen geen ingang heeft gevonden. In Vlaanderen is de vertrekbasis van de opmaak van het RSV de bestaande ruimtelijke structuur, waarbinnen zich een bepaalde hiërarchie ontwikkelt heeft. Zo zijn te onderscheiden : grootstedelijke gebieden (Antwerpen, Brussel en Gent), een tiental goed gestructureerde regionale stedelijke gebieden en ten slotte een veertigtal kleinstedelijke gebieden die vooral groeipolen voor huisvesting en tewerkstelling vormen. In Vlaanderen bestaan evenwel nog een aantal specifieke zones die door hun morfologische en functionele samenhang, ook belangrijk zijn o.m. de Kuststreek. In het oosten zijn vooral de zones Albertkanaal, Maaseik-Lanaken en Herentals-Geel-Mol-Lommel belangrijk. Een aantal ruimtelijk structurerende elementen dienen erkend, bijvoorbeeld de strips of KMO-linten. Deze strips worden benoemd. In bijlage van het Structuurplan Vlaanderen, zal worden weergegeven hoe de afbakening van de stedelijke gebieden wordt doorgevoerd. Het RSV zal de desbetreffende methodiek opnemen. De uiteindelijke gebiedsafbakening zal geschieden door middel van uitvoeringsplannen, die enerzijds rekening zullen houden met de noden van de lagere besturen en anderzijds de diverse sectorale aanspraken op de open-ruimte ten opzichte van elkaar zullen afwegen. Inzake de open ruimte, zal uitgegaan worden van de structurerende elementen ervan,

o.m. reliëf, beek- en riviervalleien, vlak- en lijnvormige structurerende elementen, bos- en natuurlandschappen. Ook hier zal een sectorale afweging worden doorgevoerd.

Inzake de open ruimte zullen samenhangende gebieden, met eenzelfde planologisch typebeleid, in het RSV worden opgenomen.

2.2.2. Concentratiegebieden van economische activiteiten

Professor Albrechts stelt dat ter zake naar een genuanceerde benadering wordt gestreefd. Het spreidingsbeleid manifesteert zich vooral op het vlak van de huisvesting en in mindere mate m.b.t. de economische activiteit. Uit de doorgevoerde analyses blijkt dat 85 % van de globale Vlaamse tewerkstelling zich lokaliseert in een 113-tal gemeenten.

De grootstedelijke gebieden, de regionale stedelijke gebieden, de kleinstedelijke gebieden en een aantal tewerkstellingsknooppunten met een tertiaire en een industriële activiteit goed voor + 3.500 arbeidsplaatsen, worden gedetecteerd als concentratiegebieden van economische activiteit. De gemeenten, op wiens grondgebied een industrie is gevestigd, met meer dan 1.000 arbeidsplaatsen, worden eveneens weerhouden als werkgelegenheidsknooppunt. De groei wordt vooral gelokaliseerd in de grootstedelijke, regionaal-stedelijke en kleinstedelijke gebieden. Ook de levensvatbaarheid van de reeds bestaande bedrijven verdient zorg en aandacht bij de opmaak van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Havens, luchthavens en logistieke parken alsmede de agrarische gebieden zijn eveneens opgenomen in het RSV, met afbakening van de gebieden voor grond- en niet-gebonden agrarische activiteiten. Inzake de afbakening van de industriegebieden voor werkgelegenheid/industrieterreinen merkt Professor Albrechts op dat deze op verschillende wijze kan geschieden, nl. ofwel via afbakening van welomlijnde zones, ofwel via de aanduiding van cijfermatig onderbouwde zoekzones. Hierdoor ontstaat een grotere flexibiliteit bij de bepaling van de diverse sectorale aanspraken op de open ruimte. Bij de globale behoeftenraming van de benodigde ruimteaanspraken voor het RSV, merkt Professor Albrechts op dat de laatste twee decennia verschuivingen optraden van de secundaire naar de tertiaire sector. Deze verschuivingen hebben een invloed op de terreinbehoeften : ofwel extrapoleert men deze verschuivingen naar de toekomst, ofwel opteert men voor een constante verhouding tussen een secundaire en tertiaire tewerkstelling. De repercussie hiervan op de ruimtelijke ordening is belangrijk. De industriële ruimte-aanspraken bedragen 325 m2 per werknemer per jaar. Bij een constante verhouding resulteert dit in een vertraagde ruimteaanspraak van de industriële sector van + 7.000 ha open ruimte.

Inzake de ruimte-aanspraak van de tertiaire sector stipt Professor Albrechts aan dat deze slechts 1/3 bedraagt van de ruimte-aanspraken van de secundaire sector (distributie, kantoren, e.d.m.). De stijging van de ruimtebehoefte in deze sector is bescheiden, nl. 1 m2 per werknemer per jaar. Voor de lijnvormige infrastructuren (autosnelwegen, spoorwegen, kanalen) dienen ook de verkeersleefbaarheid en de mobiliteitsproblematiek geïmplementeerd in het RSV.

Hieruit zullen een aantal ruimtelijke kernmaatregelen resulteren, teneinde de ruimtelijke impact van het RSV correct in te schatten op de diverse sectoren.

Drie belangrijke voorwaarden dienen hierbij vervuld : nl. een degelijke, logistiek onderbouwde administratie, een oordeelkundig grondbeleid en een juridische grondslag van **het** RSV.

3. **Uiteenzetting door Professor C. Vermeersch**

Professor Vermeersch licht de inhoudelijke aspecten van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen als volgt toe.

Hij overhandigt aan de leden een informatiemap over het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Deze map bevat eveneens twee kaarten.

De gewenste ruimtelijke structuur wordt verankerd op de structuurbepalende elementen van de bestaande ruimtelijke structuur.

3.1. ***Bestaande ruimtelijke structuur***

De morfologie is de stoffelijke neerslag van het reilen en zeilen van de Vlaamse Gemeenschap. De dynamiek van de maatschappij wordt vertolkt door de activiteiten. Deze activiteiten formuleren ruimte-aanspraken, waardoor aan de ruimte vorm wordt gegeven.

Alle maatschappelijke activiteiten zijn evenwel niet gelijkmatig gespreid over het Vlaamse Gewest. In de ruimtelijke situering van de maatschappelijke activiteiten treden wetmatigheden op die resulteren in een hiërarchie tussen de diverse maatschappelijke activiteiten. Deze hiërarchie komt tot uiting in de morfologie. De verschillende kleuren brengen deze hiërarchie in beeld. Drie grote stedelijke kernen zijn zichtbaar (Antwerpen, Gent, Brussel). Tien regionale steden zijn : Aalst, Sint-Niklaas, Mechelen, Leuven, Turnhout, Hasselt-Genk, Brugge, Kortrijk, Roeselare en Oostende. Rond deze regionale steden situeren zich een veertigtal kleine steden, onder meer : Tongeren, Sint-Truiden, Tienen, Veurne, Ieper, Poperinge, Diksmuide, Torhout, Tielt , enzovoort.

Deze stedelijke structuur wordt aangevuld met een aantal strips (Mechelen naar Leuven ; Dendermonde-Aalst ; Kortrijk-Gent...). De grote steden, de regionale steden, de andere kleinere steden, de KMO-linten zijn structuurbepalend voor de ruimtelijke structuur van Vlaanderen. De KMO-linten worden evenwel selectief geïmplementeerd in het RSV, maar niet als een conceptueel gegeven ervan. Nieuwe ontwikkelingen zullen slechts op een geconcentreerde wijze worden opgenomen (cf. totstandkoming industrieterreinen in de zestiger jaren).

KMO-linten worden slechts stedebouwkundig aanvaardbaar, indien zij deel uitmaken van de ruimtelijke structuur van de stedelijke gebieden. In Brugge zijn geen KMO-linten voorhanden, omdat in de KMO-zones de ambachtelijke bedrijven goed vertegenwoordigd zijn. De geconcentreerde nederzettingen verdienen de voorkeur, in plaats van de KMO-linten.

Woonlinten veroorzaken een grote spreiding in het bewoningspatroon. De bestaande ruimtelijke structuur in Vlaanderen vertoont een aantal open ruimten, onder meer de Westhoek en de Polders, het Krekengebied van Oost-Vlaanderen ; het gebied ten zuiden van Limburg ; het Pajottenland, enz..

Het oosten van Vlaanderen beschikt over meer groene ruimten dan het westen.

Ook de glastuinbouw-complexen zijn geconcentreerd in specifieke gebieden : Roeselare, het oosten van Mechelen, Antwerpen en Turnhout en het Gentse. Deze complexen zijn

ondersteund door een bepaald voorzieningspatroon, bijvoorbeeld veilingen – scholen . . . Nieuwe complexen zullen gegroepeerd ingeplant worden.

3.2. *De gewenste ruimtelijke structuur*

3.2.1. Uitgangsdoelstellingen

Spreker stipt aan dat ter zake vier componenten een zeer belangrijke rol vervullen, namelijk de lijnvormige elementen, de stedelijke gebieden, knooppunten van werkgelegenheid en de open ruimte.

3.2.1.1. Lijnvormige componenten :

Fysieke infrastructuren (autowegen, wegen, kanalen, spoorwegen). Professor Vermeersch merkt op dat het Beleidskader ter zake vervat is in de Oriëntatienota „Vlaanderen in Vorm". De opdrachthouders dienden te streven naar de optimalisering van de bestaande infrastructuur, als element van de profilering van de duurzame ruimtelijke ontwikkeling in Vlaanderen. Op te merken hierbij is dat er zich thans weinig nieuwe grote projecten aandienen.

Inzake de autosnelwegen stelt spreker vast dat prioritair zal gestreefd worden naar de opwaardering van de verbinding Antwerpen-Knokke-Westkapelle en het maken van verbinding met de verkeerswisselaar te Jabbeke. Aldus worden de vier zeehavens van Vlaanderen met elkaar verbonden. Het noordelijk gedeelte van deze verbinding tussen Antwerpen en Knokke, gaat door belangrijke open ruimten, die bescherming verdienen. In deze context zal op deze autosnelweg het aantal verkeerswisselaars tot een minimum moeten worden beperkt (gelet op het genererend vermogen ervan). De autobereikbaarheid dient beperkt in deze waardevolle gebieden. Hetzelfde geldt voor de verbinding Ieper-Veurne, die niet opgenomen is als autosnelweg.

Inzake spoorweginfrastructuur stipt Professor Vermeersch aan dat de bedoeling in het RSV is, om vanuit Antwerpen naar het oosten een goederenlijn te voorzien (Ijzeren Rijn) en deze naar het westen door te trekken naar Frankrijk, binnen een geherwaardeerd bestaand tracé.

De HST wordt naar het oosten en het noorden doorgetrokken en opgenomen in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

3.2.1.2. Stedelijke gebieden :

De stedelijke gebieden laten zich structureel aflezen in drie deelgebieden : Centraal Vlaanderen, een westelijk en een oostelijk deel.

In Centraal Vlaanderen situeren zich drie grootstedelijke gebieden, namelijk Gent, Antwerpen en Brussel. Daarnaast liggen er vier regionale steden : Sint-Niklaas, Aalst, Mechelen, Leuven, ondersteund door een aantal kleinere steden, twee zeehavens en de luchthaven Zaventem. In het westelijk deel onderscheidt men vier regionale steden, namelijk Oostende, Brugge, Roeselare, Kortrijk. Deze vier regionale steden worden aangevuld met de kleinere steden. In het westen van Vlaanderen vormen deze de ruimtelijke structuurdragers. De kuststreek wordt gevormd door een aantal kleinere steden met toeristische activiteit.

In het oostelijk deel van Vlaanderen onderscheidt men twee regionale steden : Turnhout en Hasselt-Genk. Dit deel is niet zo homogeen ondersteund door regionale steden. Een aantal gebieden (Maasland, Herentals, Geel-Lommel) kunnen door interne structuurversterking echter toch op dat niveau funtioneren. Ook het gebied langsheen het Albertkanaal dient beter gestructureerd.

3.2.1.3. Knooppunten van tewerkstelling :

Professor Vermeersch benadrukt dat de grootstedelijke gebieden, de regionaal-stedelijke gebieden en de kleinstedelijke gebieden knooppunten zijn van tewerkstelling. Specifieke knooppunten zijn de zeehavens, de luchthaven van Zaventem. Thans rijst de behoefte aan logistieke parken en aan gebieden voor distributie om KMO-linten op een kwalitatief onderbouwde wijze te vervangen, met behoud van hun dynamiek.

3.2.1.4. Open ruimte :

De basis voor de ruimtelijke structuur van de open ruimte wordt bepaald door beek- en riviervalleien. In het RSV wordt de open ruimte verder in verschillende zones gebiedsdekkend afgebakend. Deze houdt rekening met het verschil in dynamiek van de verschillende functies. De laag dynamische functies moeten voldoende garanties krijgen. De hoog dynamische functies (landbouw) kunnen zich optimaal ontwikkelen buiten dit laag dynamisch netwerk. De groene en gele hoofdstructuren zullen na evaluatie op een harmonische wijze binnen het bredere planologische referentiekader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen worden geïmplementeerd.

De bedoeling is dat de gewenste ruimtelijke structuur een ruimtelijke drager is van de verschillende maatschappelijke activiteiten.

3.3. ***Het Beleidsplan***

Aan de hand van de Beleidskaart licht Professor Vermeersch het Beleidsplan als volgt toe.

Het Beleidsplan omvat alle beslissingen die de Vlaamse regering dient te nemen om de gewenste ruimtelijke structuur te realiseren.

Deze beslissingen zijn opgenomen als ruimtelijke kernbeslissingen op de „Beleidskaart".

Om deze gewenste ruimtelijke structuur te verwezenlijken dient overleg gepleegd te worden tussen de verschillende Vlaamse ministers, bevoegd voor de diverse (deel)sectoren van het ruimtelijke beleid (leefmilieu, landinrichting, ruimtelijke ordening, openbare werken, monumenten en landschappen, . ..). Hiertoe is overleg en een geïntegreerde aanpak vereist.

4. Bespreking

De heer J. Van Eetvelt vraagt uitleg over de wijze van betrokkenheid van de verschillende subsectoren en de lokale besturen bij de opmaak van het Structuurplan Vlaanderen.

Hoe zullen de diverse ruimte-aanspraken harmonisch worden afgewogen tussen de zwakke en sterke sectoren ? Hij verwijst naar de thematiek van de Groene Hoofdstructuur.

Wordt het lokale en provinciale niveau ter zake niet miskend ? Quid met de verzuchtingen van de agrarische sector ? Bepaalde prioriteiten op het vlak van tewerkstelling moeten eveneens verankerd worden in het RSV, gelet op de ecologische impact ervan.

Inzake het mobiliteitsvraagstuk zullen er steeds sterke groeipolen zijn en polen met een eerder vertraagde groei inzake de toename van de verkeersdensiteit. Het lid pleit ervoor dat bij de afweging van de diverse sectorale aanspraken, verhoogde zorg wordt besteed aan incentives op het tewerkstellingsvlak en het afremmen van de verkeersdensiteit. Kunnen bepaalde groeipolen zich verder ongestructureerd blijven ontwikkelen ?

Professor Albrechts benadrukt dat bij de opmaak van het Structuurplan Vlaanderen het samenwerkingsmodel met de verschillende subsectoren werd geïmplementeerd in het planningsproces.

Een belangrijke component van dit samenwerkingsmodel zijn de sectoren waarvan een stuwende kracht uitgaat op het planningsproces. De sectoren zijn opgenomen in de Stuurgroep. In de fase van de uitvoeringsplannen zal dit samenwerkingsmodel actief moeten worden ondersteund.

Inzake de samenwerking met lagere besturen deelt Professor Albrechts mee dat een eerste informatieronde in de vijf Vlaamse provincies is afgewerkt met betrekking tot het RSV.

De respons was groot. Op deze informatie-namiddagen werden de diverse actoren uitgenodigd die het ruimtelijk beleid op provinciaal niveau gestalte zullen geven. Alleen in Vlaams Brabant was het geen onverdeeld succes wegens de minder gelukkige infrastructurele beperkingen.

De heer J. Leclercq wenst meer duidelijkheid over de provinciale structuurplannen (bv. West-Vlaanderen) en het Structuurplan Vlaanderen. Het Structuurplan West-Vlaanderen zal eerder voltooid zijn dan het SV. Waar wordt dit geïmplementeerd ?

Professor Albrechts stipt aan dat het Structuurplan Vlaanderen het richtkader is voor de provinciale structuurplannen, met respect voor de provinciale ruimtelijke visies. Indien de provincies geen eigen ruimtelijke visie ontwikkelen, zal het RSV worden opgelegd. De opbouw van lokale en provinciale structuurplannen wordt daarom fel aangemoedigd. Professor Vermeersch is geen voorstander van een voorafgaandelijke goedkeuring van het Structuurplan West-Vlaanderen, gelijktijdigheid kan ook. Inzake de tewerkstellingspolen dient volgens Professor Albrechts een onderscheid gemaakt tussen tewerkstelling in de stedelijke gebieden en de reconversie van verlaten industriële gebieden.

Ook verlaten bedrijfspanden mogen niet automatisch gedesaffecteerd worden van hun vroegere bestemming. Een vernieuwde industriële, ruimtelijk verantwoorde bestemming dient opgenomen op het RSV. Wat de impact op het mobiliteitsvraagstuk betreft, meent spreker dat hyperconcentraties dienen geweerd.

De schaarse hoogwaardige open ruimte in Vlaanderen mag niet roekeloos worden aangesneden.

Hij betreurt het gebrek aan overleg ter zake en stelt een selectieve aanpak voor. Industrieën met een grote technologische toegevoegde waarde verdienen bijzondere aandacht en een degelijk ruimtelijk beleid inzake de inplanting. Een goed functionerend verkeer is nodig. De verhoogde mobiliteit van 60 percent de komende tien jaar nopen tot een ernstige aanpak en de creatie van collectief vervoer ; om het mobiliteitsvraagstuk acceptabel te houden.

De heer J. De Seranno vraagt uitleg over de Beleidskaart, waarop een aantal sterk gestructureerde landbouwgebieden zijn opgenomen (Westhoek, Roeselare, Meetjesland, Noord-Antwerpen, Pajottenland, Haspengouw). De andere gebieden (Waasland e.a.) ontberen een economische drager. Hier dringt een herstructurering zich op bijvoorbeeld het Waasland. Indien aan dit gebied geen economische drager wordt gegeven, betekent dit een gevaar voor de vrijwaring van de open ruimte. Ook in de Zuiderkempen dient de landbouwstructuur verstevigd. Hij verwijst naar het debat hierover bij het begrotingsdebat 1994 (Stuk 15 (1992-1993) – Nr. 6-E).

De heer J. De Mol uit enige reserves t.a.v. de concrete uitvoering van de vooropgestelde doelstellingen. Hij beaamt dat als basis voor de opmaak van het RSV, de bestaande hiërarchie wordt genomen. Dit resulteert in een aantal beleidskeuzen, die ondersteund moeten worden door de confrontatie tussen de verschillende sectoren. Welke rol zal het RSV hierin spelen en hoe zal voorkomen worden dat sterke sectoren het steeds halen van zwakke ? Hoe dient het begrip „levensvatbaarheid van de bedrijven" geïnterpreteerd ? In 1984 (mini-decreet) opteerde men voor een maximale interpretatie. De geïntegreerde aanpak en opvolging door een eigen administratie worden door het lid als positief ervaren.

Het lid merkt op dat de benadering van de lijnvormige infrastructuur vragen oproept. Een aantal nieuwe elementen, die niet op de gewestplannen zijn opgenomen, worden in aanmerking genomen. Quid met de wenselijkheid van een aantal infrastructuren ?

Inzake de Beleidskaart vestigt het lid er de aandacht op dat de relatie tussen het voorontwerp en de beleidskaart relevant is, voor de aanpak.

Inzake de infrastructuur vraagt de heer J. De Mol, of hierbij rekening wordt gehouden met de NMBS-eisen, Star-21. Waarom geeft de beleidskaart de Oost-West-As aan, die ophoudt in Antwerpen ?

Een omleiding naar Diest werd als alternatief voor de Ijzeren Rijn door de NMBS voorgesteld. Het tracé van het Duwvaartkanaal wordt door de NMBS als een mogelijk alternatief aangereikt. Werd voldoende rekening gehouden met de wensen van de andere deelsectoren ? Waarom nu reeds hierover concrete uitspraken formuleren ?

De heer J. Leclercq vestigt de aandacht op de grensoverschrijdende aspecten (bv. ontwikkeling van de Metropool Rijsel, Zeeuws-Vlaanderen). Met de impact van de vaste oeververbinding onder de Schelde, die mobiliteitsstromen zullen genereren met een impact op het noorden van West-Vlaanderen en het Benelux-Middengebied (Noordoosten Vlaanderen).

De heer J. Leclercq merkt op dat de goede spoorwegverbinding met Rijsel zeer belangrijk is, onder meer voor de tussenperiode dat de HST nog niet operationeel is, maar ook daarna.

Wie bepaalt welke lijninfrastructuren dienen verbeterd ? Ook de verbinding naar Duinkerke moet geherwaardeerd worden. Professor Albrechts antwoordt dat voor de perifere gebieden in het Europa 1992 nieuwe kansen zich voordoen, met behoud van hun eigen identiteit. Bij de grensoverschrijdende overgangen zullen hiertoe bepaalde tracés moeten worden gereserveerd door de Vlaamse regering.

A. ALGEMENE BESPREKING

1. Toelichting door de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden bij de artikelen toegewezen aan de Commissie

Minister T. Kelchtermans verduidelijkt dat de in het ontwerp van programmadecreet opgenomen bepalingen wijzigingen voorstellen aan de procedure tot opmaak van BPA's en de procedure m.b.t. de gewestplanwijziging.

Volgende legistieke aanpassingen dringen zich op aan de bepalingen van de stedebouwwet : artikelen 89, 13, 13bis, 20, 23, alinea's 1, 2, 3, 4 en 5. Artikelen 43, 45, § 2, 3º alinea, § 5, 1º alinea, 75 en de toevoeging van een nieuw artikel 75bis. Voor de BPA's wordt de procedure vereenvoudigd.

Het begin van het openbaar onderzoek zal bepalend zijn voor de aanvang van de termijnen. De eliminatie van overbodige tussenstadia (gemeenteraad en schepencollege), toezicht van het gewestelijk niveau, resulteren in een vereenvoudigde globale beslissing. De aanduiding van de ontwerper(s) door de gemeenteraad en goedkeuring van deze aanwijzing door de Vlaamse regering, bij delegatie, door de Vlaamse minister bevoegd voor de Ruimtelijke Ordening (art. 21 WRO) kan behouden blijven. De BPA-procedure, conform het Regeerakkoord wordt herleid tot een vaste termijn binnen dewelke de Vlaamse Regering, bij delegatie de Vlaamse minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening, de goedkeuring of onthouding van goedkeuring dient te beslissen. Ook .de Bestendige Deputatie en het Vlaamse Gewest zijn aan identieke vaste verplichtende termijnen onderworpen.

Een BPA zal in maximaal 210 dagen vanaf de opening van het openbaar onderzoek, afgehandeld zijn. Bij ontstentenis van beslissing op dat ogenblik, wordt voorzien in een bijkomende termijn van 45 dagen, waarbinnen de goedkeurende overheid uitspraak kan doen. Bij ontstentenis hiervan wordt geacht de goedkeuring te zijn verleend. Dit is de procedure voor de nieuwe BPA's, in uitvoering van de in het Regeerakkoord vooropgestelde doelstellingen.

Inzake de gewestplanwijziging vangt de termijn aan bij het uitvoeren van het openbaar onderzoek (60 dagen), waarbinnen bezwaren kunnen worden geformuleerd. De gemeenten en Bestendige Deputatie behouden een termijn van 60 dagen. De termijn van de streekcommissies wordt teruggebracht tot 60 dagen (i.p.v. 90 dagen) maar de streekcommissie krijgt onmiddellijk de bezwaarschriften en heeft in wezen dus 120 dagen. Bovendien kan, naar analogie met het ontworpen globale nieuwe decreet, de streekcommissie een bijkomende termijn van 60 dagen worden toegekend (voor belangrijke dossiers met vele bezwaarschriften). De termijn van de streekcommissie gaat onmiddellijk in na het openbaar onderzoek. Bij ontstentenis van een beslissing van de streekcommissie binnen de gestelde termijn kan de Vlaamse Regering de procedure verderzetten. De Vlaamse Regering is aan een vaste termijn gebonden. Deze bedraagt ook 60 dagen (ook met 60 dagen verlengbaar). Op deze basis is er een vaste termijn van 240 dagen (8 maanden) tussen het begin van het openbaar onderzoek en de definitieve vaststelling door de Vlaamse Regering, eventueel verlengbaar met tweemaal zestig dagen via een beslissing van de minister en de Vlaamse Regering. Indien na deze vastgestelde termijn geen beslissing is genomen door de Vlaamse Regering valt men terug op de bestemming van het oorspronkelijke gewestplan. **Dit ver-**

plicht de overheid een beslissing te nemen binnen de vastgestelde procedure en timing, zo niet moet de procedure hernomen worden. In de overgangsbepalingen is voorzien dat t.a.v. de lopende gewestplanwijzigingen en BPA's, bepaalde regelingen zullen worden uitgewerkt.

De minister citeert het artikel 100 van het ontwerp van programmadecreet (Stuk 415 (19931994) – Nr. 1, blz. 230-231) dat voorziet in een wijziging van artikel 75 van de stedebouwwet.

De minister verduidelijkt dat de liggende BPA's, na goedkeuring van het ontwerp van programmadecreet, gebonden zijn aan een termijn van 6 maanden, waarbinnen deze BPA's aan de Vlaamse Regering moeten worden overgelegd, die hierover beslist. Is er hieromtrent binnen deze termijn door de Vlaamse Regering geen beslissing genomen, of zijn deze BPA's niet voorgelegd, dan zijn deze BPA's ambtshalve niet goedgekeurd. Hiermede wordt een stilzwijgende goedkeuring van de liggende BPA's vermeden. Het opdrachtgevend bestuur kan deze BPA's integreren in de vernieuwde procedure die evenwel door vaste termijnen is gekenmerkt.

2. **Bespreking**

De heer J. De Mol stipt aan dat leden uit de plangroep en de stuurgroep van het RSV zich kanten tegen de recente planologische evoluties, n.a.v. de omzendbrief van september 1993 en eventuele wijzigingen door het ontwerp van programmadecreet aan de wijziging van de procedure BPA's en de gewestplanprocedure. In deze Stuurgroep wordt de huidige werkwijze kritisch benaderd, o.m. door de vertegenwoordiger van de Minaraad.

De heer J. De Mol citeert : „De vertegenwoordiger uitte zijn ongerustheid over deze recente ontwikkelingen, die het lopende proces kunnen doorkruisen en risico's inhouden voor de goede ruimtelijke ordening".

De vertegenwoordiger van de SERV merkte op dat : „de SERV advies moet uitbrengen over het ontwerp van programmadecreet waarin de versoepeling inzake BPA's verwerkt is. Dit mag echter geen alibi zijn om het juridisch kader van het structuurplan uit te stellen". Bovendien merkt hij op dat : „het kader waarbinnen BPA's kunnen afwijken van de gewestplannen duidelijk moet zijn en dat dit best gebeurt met een besluit van de Executieve en niet met een omzendbrief".

De heer J. De Mol stipt aan dat de sector natuur en landschappen in deze stuurgroep vraagt, of de afwijkingen ten aanzien van de gewestplannen, nog verantwoord zijn, vermits het Structuurplan Vlaanderen het toetsingskader moet vormen voor de bestemmingsplannen„ .

De heer J. De Mol stelt dat de vertegenwoordiger van het Bestuur monumenten en landschappen in de stuurgroep ontgoocheld is over deze versoepelingen. Hij pleit voor een gemeentelijk beleidsplan als toetskader.

Bovenop de opheffing van het moratorium maken de bepalingen van het artikel 88 van het voorontwerp van programmadecreet (art. 95 ontwerp) een functionele aansnijding van de open ruimte mogelijk. Ook de vertegenwoordiger van de sector land- en tuinbouw formuleerde kritische opmerkingen.

De heer J. De Mol vraagt om deze opmerkingen ernstig te nemen, vermits zij een uiting zijn van de argwaan in de stuurgroep. De legistieke koppelingen (nooddecreten, omzendbrief, programmadecreet) weliswaar doorgevoerd uit overwegingen van tijdswinst, hypothekeren echter zwaar de planologische en juridische onderbouw. Een versoepeling van de procedure kan anders.

De heer T. Kelchtermans merkt op dat lange termijnen de meest adequate bescherming zijn van de open ruimte. De minister benadrukt dat de ware intenties van de heer J. De Mol erop neerkomen om door middel van ongewijzigde procedures, een ruimtelijk immobilisme te creëren.

De heer J. De Mol verduidelijkt dat "tijdswinst,, een stilzwijgende goedkeuring van de BPA's impliceert. Waarom worden de termijnen slechts in deze procedure ingekort, terwijl de grootste procedurevereenvoudiging kan doorgevoerd worden in de voorbereiding van de plannen van aanleg en de gewestplannen. De stilzwijgende goedkeuring door "het stilzitten van de Executieve,, culmineert nu in een planologische koerswijziging.

Immers een BPA kan wel goedgekeurd zijn door de gemeenteraad maar planologisch totaal onaanvaardbaar zijn. Concreet kunnen alle adviezen negatief zijn en wordt door het stilzitten van het bestuur, het BPA toch van kracht. De heer J. De Mol benadrukt dat de kern van de discussie handelt over de afwijkende BPA's. Hij kant zich niet tegen een inkorting van de termijnen, vermits een BPA een dynamisch plan moet zijn.

Het lid maant aan tot enige omzichtigheid inzake bepaalde legistieke verbanden, die de trendbreuk van september 1992 doorkruisen. Hij betreurt dit en geeft blijk van enige teleurstelling nopens de evolutie van dit beleid. Inzake de drie "nooddecreten,, refereert spreker naar de discussie hierover naar aanleiding van het begrotingsdebat 1994. Hij hekelt het vergunningenbeleid. Minister T. Kelchtermans repliceert dat verschillende gemachtigde ambtenaren, rechtmatige vergunningen lieten aanslepen, tot na de publikatie van de drie decreten, om de verantwoordelijkheid hiervoor op de minister af te schuiven.

De heer J. De Mol stelt voor om aan de Administratie de desbetreffende richtlijnen te herinneren

De heer J. De Mol onderstreept dat het nog steeds uitzonderingsregels zijn die de administratie niet verplicht moet toepassen (opvulregel, mini-decreet, zonevreemde inrichtingen). Hij twijfelt aan de aangekondigde trendbreuk, die eerder onder druk van de planologische noodwendigheid van het Structuurplan Vlaanderen is tot standgekomen.

Het lid betreurt deze dubbelzinnige houding. Hij stelt dat deze drie nooddecreten, de indruk moeten wekken dat het menens is met de bescherming van de open ruimte. De BPA's zullen de uitzonderingsplanologie vervangen ; dit is het opzet van de verkorting van de termijnen. Daarenboven moet dit gebeuren voor het Structuurplan Vlaanderen klaar is. Hierdoor wordt de basis van dit Structuurplan reeds vooraf onderuit gehaald.

De heer J. De Mol kondigt de indiening van een amendement aan. In elke voorbereiding van BPA's en gewestplannen is de meest tijdrovende procedure de voorbereiding ervan. Een procedureel ingrijpen in deze planningsfase, impliceert geen enkele planologische of juridische impact. Waarom moet de ontwerper door de Executieve worden goedgekeurd ? In de praktijk kan een tijdswinst worden gerealiseerd van drie à vijf maanden. De heer J. De Mol stelt vast dat

de stilzwijgende vergunning legistiek aanvechtbaar is. Hij refereert ter zake naar het boek : "Rechtsbescherming tegen het stilzitten van het bestuur,,, van Ingrid Opdebeeck. Het stilzitten van het bestuur resulteert in stilzwijgende goedkeuring van BPA's.

De heer J. De Mol merkt op dat de Raad van State in zijn arrest-Heylen nr. 29.254, duidelijk het kader heeft geschetst, waarbinnen afwijkingen van het gewestplan door een BPA mogelijk zijn. De Raad van State preciseerde dat dit slechts mogelijk is onder drie specifieke voorwaarden. Spreker stelt dat de omzendbrief van september 1993 ter zake een leemte vertoont.

De heer R. Van Rompaey repliceert dat de Raad van State veelvuldige bevoegdheidsoverschrijdingen pleegt.

Minister T. Kelchtermans refereert naar het Advies van de Raad van State (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 1, blz. 190) dat ter zake luidt als volgt : "Zoals de Raad van State al eerder heeft doen opmerken, verzet de autonomie van de onder administratief toezicht staande besturen zich ertegen dat hun beslissingen rechtskracht zouden verliezen louter wegens het uitblijven van een beslissing van de toezichthoudende overheid. „

De minister preciseert dat hieruit blijkt dat het dient te gaan om uitzonderingsmaatregelen. Indien er geen uitspraak is over de bestaande BPA's, dan volgt geen ambtshalve goedkeuring.

De heer J. De Mol merkt dat de Raad van State in zijn advies op het programmadecreet vooral tekstcorrecties voorstelde. Daarenboven stelt de gevestigde rechtspraak van de Raad van State dat een afwijkend BPA, slechts mag opgemaakt worden voor detailwijzigingen die de algemene economie van het gewestplan niet in het gedrang brengen ; daarenboven dient de huidige bestemming achterhaald en de dringende nood tot wijziging van het hoger plan moet worden aangetoond.

Het volstaat niet om afwijkende BPA's op te maken op grond van de omzendbrief van september 1993.

Het huidige juridische richtkader blijft onverkort gehandhaafd. De omzendbrief van september 1993 houdt geen rekening met de twee laatste criteria voor een BPA-wijziging, namelijk huidige bestemming dient achterhaald en de dringende nood tot wijziging van een hoger plan. Quid met BPA's die geen afwijking inhouden van de gewestplannen ? Hierover zijn geen richtlijnen opgenomen in de omzendbrief. Inzake de toetsing van de afwijkende BPA's aan het Structuurplan Vlaanderen, wenst het lid te vernemen wanneer dit gebeurt. Indien de toetsing niet gebeurt aan het RSV, zal dit impliceren dat door middel van deze afwijkende BPA's, het RSV reeds preliminair volkomen is gewijzigd.

Inzake de compensatieregelingen geïmplementeerd in de BPA's stelt het lid een aantal kritische vragen. Is compensatie tussen "zachte,, en "harde,, planologische deelsectoren wel haalbaar ? Compensaties dienen in eenzelfde sector doorgevoerd.

De heer J. De Mol stipt aan dat artikel 96, § 8 van het ontwerp van programmadecreet voorziet in een stilzwijgende goedkeuring, bij ontstentenis van een beslissing, zelfs na diverse negatieve adviezen.

Dit is strijdig met de bestaande procedurevoorschriften, die evenwel slechts voor dit procedureonderdeel wordt gewijzigd. De heer J. De Mol waarschuwt ervoor dat een dergelijke fragmentaire legistieke aanpak moet resulteren in een drastische aanslag op de nog resterende open ruimte.

Inzake de omzendbrief merkt de heer J. De Mol op dat men, bij BPA's die niet goedgekeurd zijn binnen de termijn van drie jaar, terugvalt op het bestaande gewestplan, zonder beleidsbeslissing en kennisgeving. Hoe zal in deze context de problematiek van de planschade worden geregeld ? Zal dit de speculatiedruk niet aanzwengelen ? De heer J. De Mol stelt dat de controle op afwijkende BPA's onbestaande zal zijn bij ontstentenis van een register, wat problematisch kan zijn voor opvolging van de termijnen. Hoe wordt dit geregeld ? De heer J. De Mol wenst hierover nadere toelichting van de minister. De financiële repercussies zullen aanzienlijk zijn voor het Vlaamse Gewest. Het stilzitten van het bestuur resulteert in een distortie in de rechtsorde. Dit is onaanvaardbaar.

Spreker wijst erop dat het gedetailleerd overzicht van de bestaande afwijkende BPA's complex is. De ontstentenis van een zorgvuldig administratief beheer ervan resulteert in de grootste verwarring bij de berekening van de termijnen. De aanduiding van parameters van BPA's is niet steeds evident. Doch rijst de vraag hoe de afwijkende onderdelen van BPA's catalogeren (oppervlakte). Hoe komt men hieraan tegemoet ?

Het beleid inzake ruimtelijke ordening zal complex en dubbelzinnig worden. Het Vlaamse Gewest zal zich beroepen op het RSV en het gemeentelijk niveau zal een planologisch beleid voeren op basis van afwijkende BPA's. De minister kan dit stilzwijgend goedkeuren. Quid met de aldus ingebouwde dualiteit ? De gemeenten zullen een aantal opvulzones invullen. Spreker stelt dat de ratio legis van de omzendbrief van september 1993, was een alternatief aan te bieden voor de afschaffing van de opvulregel. De uitwerking van een compensatieregeling zal problematisch zijn. Het RSV c.q. gewestplan zal reeds behept zijn met planschade-claims ten gevolge van de afwijkende BPA's. Hoe zullen deze financieel worden gehonoreerd ?

De heer F. Vermeiren merkt op dat planschade eveneens verschuldigd is bij de bestemmingswijziging van groenzones in woonzones (meerwaarde).

De heer J. De Mol merkt op dat ingeval het BPA na drie jaar niet is uitgevoerd, men terugvalt op het gewestplan. Quid met verschillende gerealiseerde bestemmingswijzigingen ? Is een c.q. beperkt, symbolisch uitvoeren van een bestemming van het BPA reeds voldoende om de termijn van drie jaar te stuiten ?

In globo zal het RSV reeds uitgehold zijn door de afwijkende BPA's. De uitvoeringsplannen van het RSV waaraan verordenende kracht is toegekend, zullen strijdig zijn met deze afwijkende BPA's. Ook hier zal planschade kunnen gevorderd worden. Planschade zal zich vooral stellen in de zachte sectoren. Spreker stelt voor om de aldus gerealiseerde meerwaarde (planwinst) te storten in een fonds voor grondbeleid. Deze planwinst werd afgeschaft in februari 1981. Waarom wordt slechts de planschade behouden.

De heer J. De Mol mist een gedetailleerde financiële regeling ter zake in het ontwerpprogrammadecreet. Wat zullen de financiële gevolgen zijn van deze planschade of planwinst ?

Vervolgens belicht de heer J. De Mol de rol van de gemeente in het RSV. Kan deze de uitvoering van het RSV verhinderen ? Het lid verduidelijkt dat dit mogelijk wordt door de stilzwijgende goedkeuring van een afwijkend BPA. Hierdoor staat het RSV reeds op losse schroeven. Het lid vraagt respect voor de constante rechtspraak van de Raad van State inzake de procedure voor de wijziging van BPA's,

en de hiërarchie van de plannen van aanleg. Dit arrest is een aanvulling op het Steeno-arrest. Een lager plan kan desnoods afwijken van een hoger plan. De omzendbrief miskent het arrest-Heylen, vermits deze slechts één element opneemt, van de drie criteria opgesomd door de Raad van State. Hij vraagt hierover uitleg. Prefereert de minister een afwijkende interpretatie van het arrest-Heylen. Een afwijkend BPA is zeer vatbaar voor een annulatieberoep bij de Raad van State (cf. arrest-Heylen). De techniek van de stilzwijgende goedkeuring zal aanleiding geven tot vele annulatieberoepen. Hij betreurt dat de minister dit arrest miskent.

Minister Kelchtermans repliceert dat deze annulatieberoepen werden ingesteld wegens miskenning van substantiële, op straffe van nietigheid, voorgeschreven procedureregels. De omzendbrief van september 1993 is hier niet ter zake. Hierover ontstond in de Vlaamse Regering een ruime consensus en is slechts een tussentijdse fase in de opmaak van het RSV en de opbouw van het globale decreet op de ruimtelijke ordening.

De heer J. De Mol pleit inzake de inkorting van de termijnen om deze in te voeren op het juiste tijdstip, namelijk de voorbereidende procedure. Hiermede kan 4 à 5 maand tijd worden gewonnen. Hij kondigt de indiening van het amendement aan. Van de erkende ontwerpers kunnen lijsten worden aangelegd. Een omzendbrief ter zake is overbodig. De erkende ontwerpers kunnen opgenomen worden in een register. Daarenboven stelt de heer De Mol dat hij dit ontwerp van decreet zal amenderen op basis van onder meer het reeds in 1983 door de heer J. Leclercq ingediende voorstel van decreet (Stuk 252 (1983-1984) – Nr. 1) en de andere ingediende voorstellen van decreet.

Minister T. Kelchtermans verduidelijkt dat bij de procedure met betrekking tot BPA's, de gemeenten beschikken over een aantal goedgekeurde ontwerpers. Slechts éénmaal moet de volledige procedure ter zake doorlopen worden. Nadien putten de gemeenten uit deze lijsten van erkende ontwerpers. Dit is reeds een grote vereenvoudiging in de procedure.

De heer F. Vermeiren verklaart dat een termijn van 240 dagen voor de behandeling van een dossier, ruim voldoende moet zijn voor een degelijk functionerende administratie, om een advies te formuleren. Vaak sleepte de afhandeling van de dossiers echter jaren aan. Hij illustreert dit met een sociale verkaveling in Zaventem. De goedkeuring ervan nam acht jaar in beslag, zodat het project thans volkomen achterhaald is. Vaak duurt het tien jaar. Men moet er evenwel niet van uitgaan dat alles lang zal aanslepen. Al te vaak worden lange termijnen misbruikt. Al de reeds geïntroduceerde BPA's zijn evenwel niet zonder bestaansreden. Ook hiermede moet ter dege rekening worden gehouden.

De heer F. Vermeiren stelt vast dat de argwaan van de heer J. De Mol overdreven is. Spreker pleit voor een grotere soepelheid, om adequater in te spelen op de zich soms plots aandienende planologische noden op gemeentelijk vlak. Starheid dient vermeden.

Minister Kelchtermans repliceert dat er omtrent het juridisch gevolg van de door de Gemeenteraad goedgekeurde BPA's thans de grootste onzekerheid bestaat. Dit is nefast voor de rechtszekerheid van de burger, die al te lang in het ongewisse verkeert.

De heer F. Vermeiren stelt vast dat er in de praktijk vaak

Spreker vestigt ook de aandacht op de reeds gedeeltelijke doorgevoerde bestemmingswijzigingen, die nadien niet meer kunnen worden voltooid. Bepaalde initiële investeringen zullen voor bedrijven aldus nutteloos zijn. Wie zal dit vergoeden ?

De heer F. Vermeiren informeert naar het aantal BPA's dat nog in omloop is en, op straffe van afwijzing, moet behandeld worden binnen de zes maanden na de goedkeuring van het programmadecreet.

Minister Kelchtermans stelt dat wellicht een 60-tal BPA's op het niveau van het bestuur Ruimtelijke Ordening in behandeling zijn.

Als deze BPA's binnen de zes maanden niet zijn goedgekeurd, kan de gemeente de procedure terug hernemen via de vereenvoudigde procedure zoals vastgelegd in het programmadecreet.

De heer J. De Seranno refereert naar het begrotingsdebat 1994. Het lid stelt dat hij in deze Commissie aandrong om het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 16 juni 1982 houdende maatregelen voor een sociaal grondbeleid (Stuk 378 (1992-1993) – Nr. 1) opnieuw te agenderen. Spreker stelt voor, gelet op de samenhang met de begroting 1994, en de budgettaire impact op de uitvoering ervan (10 miljoen frank) dit opnieuw te behandelen, om de uitvoering van de begroting mogelijk te maken.

Minister Kelchtermans refereert op 7 december 1993 naar het proceduredebat van 30 november 1993. Hij verklaart dat hij de Vlaamse regering in kennis heeft gesteld van de algemeen geuite bezwaren, ten aanzien van de opname in het ontwerp van decreet van bepalingen, zonder budgettaire of fiscale impact.

Hij licht toe dat er ten aanzien van het concept van dit ontwerp van decreet in de Vlaamse regering een ruime consensus is.

Hij merkt tevens op dat de door de heer J. De Mol naar aanleiding van zijn interpellatie in deze Commissie over de verklaring van de minister om het moratorium voor BPA's te versoepelen ingediende motie (Stuk 433 (1993-1994) – Nr. 1) in plenaire vergadering van 1 december 1993 (Vl. R., Handelingen, nr. 11 van 1 december 1993) werd verworpen.

De minister pleit voor het behoud van het concept van het ontwerp-programmadecreet.

De heer J. De Mol werpt op dat het advies van de Minaraad ontbreekt. Dit advies moet nochtans gevraagd worden en moet afgedrukt worden in het ontwerp van decreet (zie advies van de Raad van State). Hij stelt vast dat de adviesaanvraag aan de Minaraad werd verzonden op 1 oktober. De datum waarop het advies van de Minaraad was verlangd is 8 oktober.

Normaal heeft de Minaraad recht op een adviestermijn van minstens tien werkdagen. De adviesaanvraag bereikte het Secretariaat van de Raad op 8 oktober, wegens een adresseringsfout. Ondanks alles achte de Minaraad in zitting van 28 oktober 1993, het nodig om bij het ontwerp van programmadecreet een kort advies te geven op eigen initiatief.

De heer J. De Mol betreurt dat de mogelijkheid om een degelijk advies door de Minaraad, aldus aanzienlijk werd ingekort en de leden van deze Commissie geen kennis hiervan vooraf konden nemen.

Het advies zal, op vraag van de heer J. De Mol, overgezonden worden naar de leden van deze Commissie en in bijlage van het verslag worden opgenomen.

Vervolgens refereert de heer J. De Mol inzake de stilzwijgende goedkeuring van gemeentelijke plannen van aanleg naar het advies van de Raad van State, op 13 november 1959 uitgebracht over een amendement van het ontwerp van wet tot organisatie van de stedebouw en de ruimtelijke ordening (Stuk Senaat, 275 (1959-1960), blz. 100-101).

De Raad van State stelde dat : "Bij dit ontwerp van amendement wordt artikel 18 (nu art. 21) van het wetsontwerp nr. 124 tot organisatie van de stedebouw en de ruimtelijke ordening met een derde lid aangevuld. Volgens deze nieuwe bepaling wordt de Koning geacht de gemeentelijke plannen te hebben goedgekeurd, indien hij, binnen een bepaalde termijn, geen beslissing van niet goedkeuring heeft betekend.

Het wettelijk vermoeden van goedkeuring voortvloeiend uit stilzwijgen is verenigbaar zowel met artikel 108 van de Grondwet als met de algemene beginselen van de administratieve voogdij ; men kan trouwens sommige wetsbepalingen aanwijzen welke zodanig vermoeden vestigen (onder meer art. 88 van de provinciewet).

Indien men derhalve op grond van de algemene rechtsbeginselen geen bezwaren kan maken bij deze bepaling, kan men toch niet verhelen dat zij in het onderhavig geval ernstige moeilijkheden zou doen rijzen.

De goedkeuring van de gemeentelijke plannen door de Koning is immers meer dan een zuivere voogdijmaatregel ; zij alleen maakt het mogelijk de gemeentelijke plannen in de ruimtelijke ordening van het grondgebied in zijn geheel te integreren en vormt aldus een onmisbare schakel in de reeks van maatregelen die het wetsontwerp in uitzicht stelt met het oog op die ordening.

Artikel 2 bepaalt dat „de Koning bindende kracht aan de streek-, gewest- en gemeenteplannen verleent...".

Die bepaling stemt overeen met het bepaalde van artikel 13, derde lid, en van artikel 14, tweede lid : de gemeentelijke plannen werken de aanduidingen en voorschriften van het streek- en gewestplan, zo dit bestaat, verder uit en wijzigen ze zo nodig. De gemeentelijke plannen, en voornamelijk de bijzondere plannen van aanleg, hebben een grote weerslag op private rechten. Niet alleen is de uitreiking van de bouw- of verkavelingsvergunning afhankelijk van de voorschriften van deze plannen, maar deze voorschriften ,,kunnen door onteigening ten algemenen nutte ten uitvoer worden gelegd" (art. 20).

Plannen van aanleg en onteigeningsplannen zijn nauw met elkaar verwant. De goedkeuring van een aanlegplan „kan afhankelijk worden gesteld van het voorleggen van een onteigeningsplan" (art. 18). „Het koninklijk besluit kan tegelijk op het plan van aanleg en op het bijbehorend onteigeningsplan betrekking hebben" (art. 21). „Wanneer het onteigeningsplan en het plan van aanleg terzelfdertijd worden opgemaakt, zijn beide samen aan dezelfde formaliteiten onderworpen. De te vervullen formaliteiten zijn die welke voor het plan van aanleg zijn voorgeschreven" (art. 23).

Men zou vergeefs in de Belgische wetgeving naar een voorgaande zoeken waarin de door de ondergeschikte machten genomen beslissingen tot onteigening uitvoerbaar zijn zonder uitdrukkelijke goedkeuring van de regering. De goedkeuring is een kostbare waarborg voor de particulieren. De noodzakelijkheid van een onteigeningsbesluit wordt overigens door het ontwerp klaarblijkelijk gehandhaafd (zie onder meer de art. 21, 29, tweede lid, en 34).

Een verschillende regeling inzake goedkeuring voor de aanlegplannen en voor de onteigeningsplannen zou ernstige bezwaren doen rijzen van administratief standpunt uit. Welke van beide regelingen moet worden toegepast, wanneer een aanlegplan onteigeningen in uitzicht stelt ? Kan de stilzwijgende goedkeuring alsdan enkel binnen de voorschriften van het plan bindende kracht geven, terwijl de onteigeningen, die het noodzakelijk gevolg van deze voorschriften zijn, niet uitvoerbaar zouden zijn ?

Uit andere bepalingen nog blijkt dat het koninklijk besluit tot goedkeuring van de gemeentelijke plannen een formaliteit is, waaraan gewichtige gevolgen zijn verbonden. Artikel 14, laatste lid, onder meer luidt als volgt : „De goedkeuring van het bijzonder plan door de Koning brengt vrijstelling mede van alle andere wettelijke formaliteiten inzake rooiplannen".

Vervolgens citeert de heer J. De Mol uit het boek van mevrouw Ingrid Opdebeeck „Rechtsbescherming tegen het stilzitten van het bestuur".

§ 2. Reticentie ten aanzien van de stilzwijgende goedkeuring van gemeentelijke plannen van aanleg.

376. Luidens art. 23, lid 3 Stedebouwwet moet de Koning (executieve) de gemeentelijke plannen van aanleg goedkeuren binnen zes maanden, te rekenen vanaf de dag waarop het dossier hem is toegezonden. Tijdens de parlementaire voorbereiding werd voorgesteld om hieraan toe te voegen dat, indien binnen deze termijn geen beslissing wordt genomen, het plan als goedgekeurd zou worden beschouwd(146). Hierover werd evenwel het advies gevraagd van de Raad van State, die bezwaren opperde, niet ten aanzien van de stilzwijgende goedkeuring in het algemeen, maar wel ten aanzien van de stilzwijgende goedkeuring van gemeentelijke plannen van aanleg, omdat zij een grote weerslag hebben op private rechten : niet alleen is de uitreiking van bouw- of verkavelingsvergunningen afhankelijk van de voorschriften van deze plannen, maar bovendien kunnen deze voorschriften door onteigeningen te algemenen nutte worden ten uitvoer gelegd. De uitdrukkelijke goedkeuring van een onteigeningsbesluit is volgens de Raad een kostbare waarborg voor particulieren en de Belgische wetgeving levert geen voorbeelden van onteigeningsbesluiten van gedecentraliseerde besturen die uitvoerbaar zijn zonder uitdrukkelijke goedkeuring van de toeziende overheid(147). Ten gevolge van dit advies heeft de wetgever in 1960 de stilzwijgende goedkeuring van de gemeentelijke plannen van aanleg uitdrukkelijk verworpen(148).

377. Recent werd evenwel het Waalse Wetboek voor Ruimtelijke Ordening en Stedebouw gewijzigd, in die zin dat, voor het Waalse Gewest, de gemeentelijke plannen van aanleg toch worden geacht stilzwijgend te zijn goedgekeurd, indien de executieve geen beslissing neemt binnen de termijn van drie maanden, met uitzondering evenwel van het onteigeningsplan en van de voorschriften die afwijken van het gewestplan (149). Deze uitzonderingen werden ingegeven door

(146) Gedr. St., Senaat, 1959-60 nr. 275, 36.

(147) Advies Raad van State 13 november 1959, Gedr. St., Senaat, 1959-60, nr. 275, 100.

(148) Gedr. St., Senaat, 1959-60, nr. 275, 36 ; Hand., Senaat, 1959-60, 11 mei 1960, 1294.

(149) Art. 20 WWRO, zoals gewijzigd door het Decreet W. Gew. R. 30 juni 1988 tot wijziging van de artikelen 18 en 20 van het Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ordening en Stedebouw, BS, 20 september 1988.

het feit dat deze voorschriften belangrijke beperkingen van het eigendomsrecht kunnen meebrengen(150). Lagere plannen moeten bovendien principieel in overeenstemming zijn met hogere plannen en afwijkingen van een hoger plan kunnen slechts uitdrukkelijk worden toegestaan@'). De onteigeningsplannen die het gemeentelijk plan van aanleg vergezellen kunnen bovendien om een materiële reden niet het voorwerp uitmaken van een stilzwijgende goedkeuring, omdat de onteigeningswetgeving eist dat het goedkeuringsbesluit van de toeziende overheid ter griffie van de vrederechter wordt neergelegd indien de partijen geen akkoord bereiken(152).

378. In Nederland kunnen bestemmingsplannen eveneens fictief worden goedgekeurd, maar ook hier wordt dit bekritiseerd, omdat in het raam van de beslissing omtrent de goedkeuring, ook moet worden geoordeeld en beslist over de bezwaren van de belanghebbende burgers tegen de plannen(153)."

Minister Kelchtermans repliceert dat het merendeel van de vragen van de heer J. De Mol betrekking hadden over de omzendbrief van 29 september 1993 ter versoepeling van het moratorium voor BPA's.

De minister verklaart dat hij de Minaraad niet om advies heeft gevraagd. Het door de Minaraad uitgebrachte advies gebeurde op eigen initiatief van deze Raad. De minister werd niet op de hoogte gesteld van dit advies.

De heer J. De Mol benadrukt de noodzakelijkheid van dit advies. Hij verwijst naar het advies van de Raad van State over het ontwerp, dat ter zake luidt als volgt : "Tegelijk met de Raad van State zijn, zoals voorgeschreven, de SERV, de VLOR en de Minaraad om advies gevraagd,, (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 1, blz. 109).

De minister betoont zich vrij verrast door dit advies, vermits in de inhoudelijk bevoegde Commissie van Leefmilieu, bij de bespreking van dit ontwerp van decreet deze opmerking niet werd geformuleerd. Hij belooft om navraag hieromtrent te doen bij de minister-president van de Vlaamse regering.

De vraag tot opsplitsing, geformuleerd door de minister op de Executieve, werd niet positief beantwoord. Daarenboven behoort het tot de prerogatieven van de Vlaamse regering te oordelen over het concept van het corpus van het ontwerp-programmadecreet. De aldus geconcipieerde legistieke structuur wordt gerechtvaardigd door de noodzakelijkheid om op korte termijn een vereenvoudiging van de procedure door te voeren, als tussentijdse oplossing voor de meest urgente ruimtelijke knelpunten.

Hij benadrukt wel de noodzaak om op korte termijn een globaal ontwerp op de ruimtelijke ordening neer te leggen.

De heer E. Van Rompuy merkt op dat over het al of niet opnemen van niet budgettaire relevante bepalingen in dit ontwerp van decreet ook in het Bureau van de Vlaamse Raad, ruim van gedachten is gewisseld, en tevens de wens is geuit om in de toekomst in het ontwerp van programmadecreet niet langer bepalingen op te nemen die niet strikt noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de begroting. Vooraf gaandelijk zal er voor het begrotingsjaar 1995, tussen het Parlement en de Executieve, hierover van gedachten worden gewisseld. Hij wenst geen formele discussie over de inhoud van het programmadecreet.

De heer T. Kelchtermans vestigt er de aandacht op dat de Minaraad uit eigen beweging een advies formuleerde over dit ontwerp van decreet. Hij stelt dat de minister-president meedeelde dat dit advies zou zijn overgemaakt aan de verschillende functioneel bevoegde ministers.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Het amendement van de heren J. De Mol en J. Leclercq (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 6) strekt ertoe Hoofdstuk XVI – Ruimtelijke Ordening – artikelen 95 tot en met 105 weg te laten.

De indiener verantwoordt het amendement als volgt : "Deze artikelen hebben geen financiële noch budgettaire weerslag en horen dan ook niet thuis in een decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994. In het SERV-advies wordt dit ook gesteld : „De onder dit hoofdstuk opgenomen bepalingen hebben geen enkele band met, noch enige rechtstreeks impact op de begroting. Bovendien kan worden getwijfeld aan het dringend karakter van de voorliggende problematiek aangezien die reeds in het regeerakkoord van 5 februari 1992 wordt gesteld."

Daarenboven stelt de Raad : „Voor de Raad kunnen de in voorliggende voorontwerp van decreet vooropgestelde wijzigingen aan de wet op de stedebouw en de ruimtelijke ordening slechts als een overgangsfase beschouwd worden. Tevens kunnen deze wijzigingen in geen geval de globale herziening van de wetgeving verdagen. De Raad dringt er op aan dat deze globale herziening ten spoedigste zou worden afgewerkt. Deze spoed is noodzakelijk om zowel het Structuurplan Vlaanderen een juridische basis te kunnen verstrekken, en aldus de verdere procedure te kunnen garanderen, als om te verzekeren dat de overgangsmaatregelen die voorliggend voorontwerp van decreet worden ingevoerd effectief slechts een tijdelijk karakter zouden hebben. De Raad kan daarbij enkel akkoord gaan met de voorgestelde wijzigingen indien voldoende waarborgen worden ingebouwd die het vrijwaren van de open ruimten en een beter ruimtelijk beleid garanderen."

De Raad van State is nog duidelijker : „Men zal vaststellen dat de in hoofdstuk VII opgenomen bepalingen geen begrotingsbegeleidende maatregelen bevatten. Het gaat bij uitsluiting om het vaststellen van organieke regelen omtrent een gewestaangelegenheid. Gelet op het bepaalde in artikelen 19, § 1 en 50 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 waren die artikelen beter in een apart ontwerp opgenomen."

Daarenboven moet men er rekening mee houden dat verschillende voorstellen van decreet voorliggen die hiervoor een andere oplossing aandragen. Dit betekent concreet dat deze voorstellen van decreet samen met het programmadecreet zouden moeten behandeld worden. Tevens moet herinnerd worden aan de gemotiveerde motie die de Vlaamse Raad stemde en waarin wordt aangedrongen op een globale benadering van de wet op de stedebouw.

Het is om deze redenen niet aangewezen in het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 bepalingen op te nemen die niets met de begroting te maken hebben. Daarenboven zijn hier nog andere redenen aan te geven : het door de minister reeds lang aangekondigde globale decreet op de ruimtelijke ordening en de verschillende, neergelegde voorstellen van decreet. „

Het amendement wordt verworpen met 5 stemmen tegen 4.

Artikel 95

De heer J. De Mol merkt op dat dit artikel niet van toepassing is voor de milieuvergunningen.

Quid met betrekking tot de eventuele problemen ingevolge de koppeling van milieu- en bouwvergunningen.

Blijkbaar zal de afgifte van een milieuvergunning zonder bouwvergunning mogelijk zijn. Ook milieuvergunningen waarvoor geen bouwwerken noodzakelijk zijn kunnen op basis van de voorlopig vastgestelde ontwerpen worden afgeleverd. Daarenboven vertoont het ontwerp van decreet een leemte met betrekking tot de artikelsgewijze toelichting in de Memorie van Toelichting bij ontwerp van programmadecreet. Dit is strijdig met de legistieke traditie. De artikelen 95 en 104 werden gegroepeerd toegelicht.

Minister Kelchtermans citeert het advies van de Raad van State (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 1, blz. 180) over artikel 88 van het voorontwerp van programmadecreet, dat luidt als volgt :

“Artikel 88

„Het nieuwe artikel 88 beoogt artikel 2, § 2 van de wet van 29 maart 1962 te vervangen door de volgende bepaling :

“De ontwerpen van streek- of gewestplannen die door de Vlaamse regering voorlopig zijn vastgesteld hebben slechts bindende en verordenende kracht binnen de grenzen bepaald in de artikelen 45 en 46 van deze wet. „ .

Daarenboven merkt de Raad van State op dat het bestaande artikel 2, § 2, van de wet als volgt luidt :

“Dezelfde bindende en verordenende kracht(l) hebben de ontwerpen van streek- of gewestplannen die door de minister voorlopig zijn vastgesteld. Het ministerieel besluit schorst de uitwerking van de vroeger vastgestelde of goedgekeurde plannen van aanleg in zoverre de voorschriften ervan niet meer in overeenstemming zijn met de ontwerpen.„

“Nieuw in vergelijking met de bestaande tekst van artikel 2, § 2, is de verwijzing naar de artikelen 45 en 46 van de wet. Uit die verwijzing moet blijkbaar worden afgeleid dat vergunningen, andere dan bouw- en verkavelingsvergunningen (bijvoorbeeld een milieuvergunning), niet meer op grond van een ontwerp-gewestplan zullen worden geweigerd. „

De minister stipt aan dat dit een voordeel is ten opzichte van de vorige procedure. Er zullen geen bouwvergunningen meer worden afgegeven op grond van een ontwerp-gewestplan. Op de opmerking van de heer J. De Mol met betrekking tot artikel 48 van de Stedebouwwet (algemeen belang)

Bedoeld wordt de bindende en verordenende kracht van de streek-, gewest- en gemeenteplannen.

stelt de minister dat dit nog dient geregeld. Andere vergunningen zoals de milieuvergunning hebben, zonder de bouwvergunning, geen uitwerking.

Het milieuvergunningendecreet koppelt de bouwvergunning aan de milieuvergunning. Een milieuvergunning is slechts uitvoerbaar mits afgifte van de bouwvergunning en vice-versa. Het ontwerp van programmadecreet beperkt zich evenwel tot de stedebouwkundige aspecten van deze problematiek.

Minister Kelchtermans citeert het SERV-advies over artikel 88 van het voorontwerp van decreet, dat ter zake luidt als volgt :

"Bovendien creëert deze wijziging het voordeel dat er zich geen situaties van rechtsonzekerheid kunnen voordoen. Zo is de situatie op dit moment reëel dat er reeds vergunningen worden afgeleverd op basis van een ontwerp-gewestplan, dat later – niet of gewijzigd – definitief wordt vastgesteld (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 1, blz. 104) „„.

Daarenboven stelt de SERV : "Door het niet verlenen van rechtskracht aan de ontwerpgewestplannen krijgt het openbaar onderzoek ten volle zijn betekenis terug.„

Minister Kelchtermans stipt aan dat de milieuvergunning betrekking heeft op de milieu-overlast van een bepaalde hinderlijke activiteit. Daarenboven zetelt een afgevaardigde van het Bestuur van Stedebouw in de milieuvergunningscommissie. Een stedebouwkundig advies moet eveneens worden uitgebracht.

Minister Kelchtermans stelt dat de afgifte van een milieuvergunning klasse-11, op het gemeentelijk vlak mogelijk is, zonder argwaan vanuit stedebouwkundig vlak. De milieuvergunning is evenwel aldus niet uitvoerbaar. In de provinciale milieuvergunningscommissies, die uitspraak doet over de beroepen, en de gewestelijke milieuvergunningscommissie, is eveneens een afgevaardigde van Stedebouw aangeduid.

Een van de essentiële voorwaarden voor de afgifte van een milieuvergunning is de niet-strijdigheid van de bestemming met de ruimtelijke voorschriften (cf. decreet zonevreemde bedrijven). Een milieuvergunningsaanvraag is niet ontvankelijk wanneer zij een activiteit uitoefent in een zonevreemd gebied.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen voor en 1 stem tegen.

Artikel 96

Dit artikel stelt een wijziging voor van de tekst van artikel 13 van de wet op de Ruimtelijke Ordening. In deze context merkt de heer R. Van Rompaey op dat het advies van de Regionale Commissie een bijzonder belangrijk gegeven is voor het vaststellen van het definitief plan. Zo de Vlaamse regering van dat advies afwijkt, dient zij haar beslissing te motiveren.

De heer R. Van Rompaey dringt erop aan op duidelijke wijze in het nieuwe artikel 13 van de Stedebouwwet op te nemen wat de implicaties zijn van een openbaar onderzoek. Aldus zou voorkomen worden dat al te lichtvaardig annulatieberoepen worden ingesteld bij de Raad van State. Hij verwijst naar artikel 9 van de wet Ruimtelijke Ordening. De bedoeling van het openbaar onderzoek is om de burger te informeren. De heer R. Van Rompaey vestigt tevens de aandacht van de Commissie op de rechtspraak van de Raad van State ter zake, meer bepaald Raad van State, 14 mei

1982, Wille, nr. 22.262. Hieruit blijkt dat : "wanneer de regionale commissie van advies geen enkele wijziging voorstelt met betrekking tot een bepaald perceel, keurt ze stilzwijgend de indeling van dat perceel bij een bepaald gebied goed. Het koninklijk besluit dat die bestemming wijzigt, moet worden gemotiveerd,, .

De heer R. Van Rompaey merkt op dat het plan een verordenende kracht heeft. De Regionale Commissie van Advies moet een dynamische rol spelen in de consultatie van de burger.

Het begrip "openbaar onderzoek,, verkrijgt in het licht van deze rechtspraak van de Raad van State een bredere betekenis, namelijk een loutere consultatie van de burger, waardoor deze niet gebonden is. Tevens stelt de heer R. Van Rompaey vast dat de Regionale Commissie van Advies, zelf wijzigingen mag aanbrengen aan het plan (Raad van State, 14/12/1982, Hubrecht, nr. 22.740). Uit dit arrest blijkt dat :"De regionale commissie de wettelijke opdracht heeft advies uit te brengen niet alleen over de tijdens het openbaar onderzoek ingediende bezwaren en opmerkingen en over de adviezen van de gemeenteraden en bestendige deputatie maar ook over de voorschriften en bepalingen van het voorlopig vastgesteld ontwerp-gewestplan. Dit houdt in dat de regionale commissie vermag – uit eigen beweging – wijzigingen aan dit ontwerpgewestplan voor te stellen. „

Daarenboven moet een bestemmingswijziging aan een ontwerp-gewestplan steun vinden in het openbaar onderzoek en de raadplegingen of moet anderszins door motieven worden gedragen (Raad van State, 22 mei 1984, Vandamme, nr. 24.377).

De wijziging aan een voorlopig vastgestelde bestemming in het gewestplan door de Executieve is evenwel een gebonden bevoegdheid (Raad van State, 25 april 1991, nr. 36.859). De Raad van State stelde in dit arrest dat : "Hieraan een dubbele voorwaarde is verbonden. Enerzijds mogen geen wijzigingen worden aangebracht die niet blijken of voortvloeien uit de gedurende het openbaar onderzoek geformuleerde bezwaren of uitgebrachte adviezen, Anderzijds is de Executieve verplicht de voorschriften van het voorlopig vastgestelde plan aan te passen aan de resultaten van het openbaar onderzoek en aan de uitgebrachte adviezen.,,

Minister Kelchtermans repliceert dat bij de inherzieningstelling van het gewestplan geen bezwaren kunnen worden geformuleerd over de onderdelen waarover geen advies wordt ingewonnen door de Regionale Commissie. Ten aanzien van het definitief plan kan de minister zich slechts uitspreken over dat deel dat door de Commissie voor Advies is beoordeeld.

De heer R. Van Rompaey refereert nogmaals naar de Raad van State, (14 mei 1982, Wille, nr. 22.262).

Minister Kelchtermans merkt op dat de in art. 96 van het ontwerp voorgestelde nieuwe tekst van art. 13, § 7, van de Stedebouwwet luidt als volgt : "Wanneer de Regionale Commissie van Advies haar advies binnen de voorgeschreven termijn niet heeft uitgebracht, wordt eraan voorbijgegaan en stelt de Vlaamse regering het plan vast. Indien de Vlaamse regering afwijkt van het advies van de Regionale Commissie dient zij haar beslissing te motiveren.,, (Stuk 415 (1993-1994)

De heer T. Kelchtermans stipt aan dat de Raad van State opmerkt dat de Regionale Commissie van Advies steeds kan afwijken, mits motivering, waarop de heer R. Van Rompaey repliceert dat de minister een gewestplan niet meer kan wijzigen, indien er geen enkel bezwaar wordt geformuleerd. Hij stelt vast dat een onduidelijk tekst van de in art. 96 van dit ontwerp voorgestelde nieuwe tekst voor art. 13 van de Stedebouwwet, een bron van juridische twijfels zal zijn. Hij dringt aan om ter zake klaarheid te scheppen, ofwel door een zorgvuldige tekst voor artikel 13 van de Stedebouwwet, ofwel iedere zweem van twijfel weg te nemen door een gedetailleerde regeling in de uitvoeringsbesluiten.

De heren J. De Mol en R. Van Rompaey merken op dat de tekst van art. 9 van de Stedebouwwet te summier is. De heer R. Van Rompaey stelt dat de Regionale Commissie niet alleen alle bezwaren kan onderzoeken, doch ook een eigen advies kan uitbrengen.

Hierop snijdt de heer J. Van Eetvelt de problematiek aan van de Regionale Commissies, die bij de herziening van de gewestplannen, in de onmogelijkheid waren om alle ingediende bezwaarschriften te onderzoeken. Vaak adviseerden deze Regionale Commissies in algemene adviezen, aan de minister of Vlaamse regering, de aansnijding van nieuwe woonuitbreidingsgebieden, en een grotere behoefte inzake open ruimte. Meestal waren er geen bezwaarschriften. Doorkruist dit niet de argumentatie van de heer R. Van Rompaey ?

Minister Kelchtermans stipt aan dat de Administratie, in strijd met de rechtspraak van de Raad van State, bij de definitieve voorstelling van het Gewestplan zich beperkt tot die elementen die reeds onderworpen zijn aan de adviesbevoegdheid van de Regionale Commissie voor Advies en waarin zij een uitspraak doet.

Deze gedragscode staat haaks op de stelling van de heer R. Van Rompaey, die beweert dat de Executieve over alles een advies uitbrengt, zoniet is deze beperkter dan de Commissie. Die onderdelen waarover geen bezwaarschriften zijn ingediend, of waarover geen advies is uitgebracht door de Regionale Commissie, impliceert een advies, namelijk een positief bezwaarschrift. Minister Kelchtermans is voorstander van het behoud van de huidige feitelijk gevolgde procedure, weliswaar in een beperkte vorm.

De heer R. Van Rompaey stipt aan dat de nodige spoed is vereist en stelt voor om een meer gedetailleerde wijziging van de in artikel 96 van het ontwerp voorgestelde nieuwe tekst voor artikel 13 van de wet Ruimtelijke Ordening, door te voeren, in een afzonderlijk decreet, ofwel hierover ruim van gedachten te wisselen bij de bespreking van het globale ontwerp op de ruimtelijke ordening.

Dit voorstel van decreet zal niet strijdig zijn met de thans voorgestelde tekst, maar wel toelaten om artikel 13 van de Stedebouwwet te verfijnen.

Het artikel, met inbegrip van de tekstcorrectie, waarbij op de laatste regel van dit artikel § 8, wordt vervangen door § 7, wordt aangenomen met 6 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

Artikel 97

Bij dit artikel liggen twee amendementen voor van de heer J. De Mol (Stuk 415 (1993-1994) Nr. 8).

Een eerste amendement strekt ertoe in artikel 97, het tweede lid te vervangen door een nieuwe tekst die luidt als volgt : "Artikel 13bis. De definitieve vaststelling van het plan door de regering wordt in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt. Hierin wordt het advies van de Regionale Commissie en de eventuele afwijking van dit advies vermeld.,,

De indiener stipt aan dat de publikatie van het advies van de Regionale Commissie en de motivering, gelijktijdig moet geschieden, in het belang van het behoud van de rechtszekerheid. Hierdoor worden vele interpretatieproblemen vermeden.

De heer R. Van Rompaey merkt evenwel op dat het besluit van de Executieve deze gegevens opneemt, waarop de heer De Mol repliceert dat hij aandringt op een gelijktijdige publikatie.

Indien dit niet gebeurt, wordt de kennisname van deze motivering erg bemoeilijkt. In het kader van de openbaarheid van bestuur is het evident dat de burger op dezelfde wijze zou kennis nemen van de gemotiveerde afwijking.

Minister Kelchtermans verduidelijkt dat het advies van de Raad van State ter zake luidt als volgt : "Het advies van de Regionale Commissie is een bijzonder belangrijk gegeven, voor het vaststellen van het definitief plan. Zo de Vlaamse regering van dat advies afwijkt, dient zij haar beslissing te motiveren (zie het nieuwe artikel 13, § 7, van de wet, dat artikel 89 van het ontwerp in die wet beoogt in te voeren). Het is derhalve de vraag of het behoud van de woorden „bij uittreksel" in het nieuwe artikel 13bis, eerste lid, aangewezen is.,, (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 1, blz. 184-185).

De minister verduidelijkt dat in het advies van de Regionale Commissie de bezwaren en de motivering van de afwijking zijn opgenomen. De motivering van de Vlaamse regering zelf vindt men terug in de beslissing zelf, die wordt gepubliceerd.

Ter stemming gelegd, wordt het eerste amendement verworpen met 5 stemmen tegen 4.

Vervolgens snijdt de heer J. De Mol de problematiek aan van de normatieve en niet-normatieve stukken van het plan ; dit onderscheid lag aan de basis van het artikel 90 van het voorontwerp van programmadecreet.

De heer De Mol stipt aan dat de normatieve delen van het plan naar iedere gemeente worden gezonden die bij het plan betrokken is, waar het ter inzage wordt gelegd. De niet-normatieve delen van het plan worden ter inzage gelegd op het hoofdbestuur van de Administratie Ruimtelijke Ordening. Daarenboven bepaalt de Vlaamse regering bij besluit welke delen van het plan normatief dan wel niet normatief zijn.

De heer J. De Mol benadrukt dat dit in de wet moet worden opgenomen en niet mag geregeld worden door een uitvoeringsbesluit, dat snel kan gewijzigd worden.

Hij stelt voor om af te stappen van dit formeel onderscheid tussen normatieve en niet-normatieve delen van het plan, in het belang van de rechtszekerheid.

De heer J. De Mol dient een tweede amendement in (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 8) dat ertoe strekt in artikel 97 alinea's 3 en 4 te vervangen door de volgende tekst :

"Vijftien dagen na de bekendmaking ligt het plan, de adviezen en eventueel de gemotiveerde afwijking ter inzage van de bevolking in elke gemeente, het hoofdbestuur en in de provinciale buitendiensten. De regering bepaalt de modaliteiten van dit inzagerecht,,.

De indiener verantwoordt het amendement, samenvattend als volgt.

Dit amendement strekt ertoe de appreciatiebevoegdheid nopens de begrippen "normatieve en niet-normatieve elementen,, , in het belang van een verhoogde rechtszekerheid, te onttrekken aan de bevoegdheid van de Vlaamse regering.

Minister Kelchtermans merkt op dat het onmogelijk is om alle stukken bij het dossier te voegen. Indien evenwel tijdens de procedure niet alle stukken zijn gevoegd bij het ter inzage gelegd dossier, is het gewestplan niet tegenstelbaar aan derden.

Het onderscheid tussen normatieve en niet-normatieve delen van het plan, moet een leidraad zijn om te bepalen welke stukken essentieel zijn of niet. Hij refereert ter zake maar zijn het antwoord op de interpellatie van de heer R. Van Hooland.

De heer R. Van Rompaey stelt voor om deze problematiek gedetailleerd te regelen door middel van uitvoeringsbesluiten, onder meer omdat bepaalde noties kunnen evolueren in de tijd. De heer J. De Mol dringt met klem aan om het onderscheid tussen de normatieve en niet-normatieve delen van het gewestplan in het belang van de rechtszekerheid op te nemen in het decreet ofwel uitdrukkelijk te definiëren ofwel weg te laten.

Minister T. Kelchtermans verwijst naar het advies van de Raad van State over artikel 90 van het voorontwerp van decreet (Stuk 415 (1993-1994 – Nr. 1, blz. 184). De Raad van State formuleerde geen inhoudelijke opmerkingen over het onderscheid ter zake, wel werden een aantal technisch-legistieke opmerkingen geformuleerd. Hij verduidelijkt dat normatieve stukken van het plan bindende kracht hebben.

De minister belooft om over het desbetreffende uitvoeringsbesluit, dat in een meer omstandige regeling ter zake zal voorzien, het advies in te winnen van de Raad van State.

De heer J. De Mol repliceert dat hij zijn amendement op artikel 97, derde en vierde alinea handhaaft. Het tweede amendement wordt verworpen met 5 stemmen tegen 4. Het artikel 97 wordt vervolgens aangenomen met 5 stemmen tegen 1 bij 3 onthoudingen.

Artikel 98

In deze context dringt de heer J. Van Eetvelt aan op een vereenvoudiging van de procedure met betrekking tot de aanduiding van de erkende ontwerpers. Hij dringt aan op een duidelijke informatie ter zake aan de gemeentebesturen. De procedure ter zake zou slechts eenmalig dienen te worden doorlopen. Nadien zouden de gemeentebesturen kunnen putten uit de lijst van de erkende ontwerpers.

Minister Kelchtermans bevestigt ook zijn intentie om de centralistische inmenging af te bouwen.

Ook uit hetzelfde lid kritische opmerkingen met betrekking tot de werking van de gemeentelijke streekcommissies van advies, die een adviserende rol spelen op het vlak van de gewestplanwijziging.

Minister T. Kelchtermans verwijst naar de Memorie van Toelichting bij Hoofdstuk XVII – Ruimtelijke Ordening – Artikelen 95 tot 105 (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 1, blz. 37).

Inzake de wijziging van de procedure in verband met het gewestplan wordt gesteld dat

"2) Het aanstellen van de ontwerper gebeurt door de minister na advies van de Bestendige Deputatie. Dit is steeds het bestuur ruimelijke ordening gezien het een planning van de gewestelijke overheid betreft over bovengemeentelijke aangelegenheden. Deze aanduiding is derhalve overbodig,, .

De heer J. De Seranno wenst nadere toelichting over het woord "besturen,, . Zijn dit openbare besturen of raden van bestuur ? Minister Kelchtermans verduidelijkt dat met het begrip "bestuur,, wordt bedoeld de door de wetgever aangeduide verantwoordelijke administraties.

In de plenaire vergadering zitten afgevaardigden van de verschillende besturen, onder meer landinrichting, monumenten, eventueel van intercommunale verenigingen, zoals waterdistributiemaatschappijen, indien beslist wordt over plannen van aanleg met betrekking tot werken van algemeen belang in de waterwingebieden.

De heer J. Timmermans stipt in dit verband aan dat op het niveau van de streekcommissies voorlopig niets moet worden gewijzigd aan de samenstelling ervan. Deze problematiek zal zijn beslag krijgen in het kader van het nieuw globaal ontwerp van decreet op de ruimtelijke ordening.

De heer J. De Seranno C.S. dient vervolgens een amendement in op artikel 98 dat ertoe strekt op de vierde, zesde en negende regel van de voorgestelde tekst van artikel 20, na het woord "besturen,, telkens de woorden "en openbare instellingen,, in te voegen (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 8).

Het is aangewezen dat, behalve de openbare besturen, ook openbare instellingen kunnen worden geraadpleegd.

Minister Kelchtermans wijst erop dat de te consulteren instanties per soort van problemen zullen worden aangeduid in een besluit van de Vlaamse regering. Het amendement van de heer J. De Seranno C.S. wordt aangenomen met 6 stemmen voor bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 98 wordt aangenomen met 8 stemmen voor bij 1 onthouding.

Artikel 99

Op dit artikel liggen meerdere amendementen voor.

De heren J. De Mol en J. Leclercq dienen een amendement in (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 6) dat ertoe strekt artikel 99 te vervangen door wat volgt :

„Artikel 99

In artikel 21 van de Stedebouwwet wordt de eerste paragraaf door de volgende bepalingen vervangen : "De gemeenteraad wijst de natuurlijke dan wel privaat- of publiekrechtelijke personen aan, die hij met het opmaken van de ontwerpplannen van aanleg belast. De gouverneur van elke provincie legt een openbaar register aan waarin vermeld wordt voor welke plannen van aanleg de hierboven bedoelde personen aangesteld zijn. „ .

De indieners menen dat indien men de procedure van de BPA's wil beperken, men dit kan zonder essentiële procedurestappen, die zowel planologische als juridische gevolgen hebben, te wijzigen. Op deze wijze worden alle normale juridische en planologische voorwaarden vervuld en kan men op georganiseerde manier een tijdrovende stap in de proce-

Daarop dient de heer J. De Seranno C.S. een amendement in dat voorziet in nieuwe tekst van het eerste lid van artikel 21 (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 8). De nieuw voorgestelde tekst luidt als volgt : "De gouverneur van elke provincie legt, na advies van de Regionale Commissie van Advies, een openbaar register aan waarin vermeld wordt welke natuurlijke dan wel privaat- of publiekrechtelijke personen met het opmaken van ontwerp-plannen kunnen worden belast.

De gemeenteraad wijst de personen aan, op basis van het openbaar register, die hij met het opmaken van de ontwerpplannen van aanleg belast .„

Dit amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding. Het oorspronkelijk amendement van de heer De Mol wordt verworpen met 5 stemmen tegen 4.

De heer J. De Mol dient vervolgens een tweede amendement in (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 8) dat ertoe strekt in het laatste lid van artikel 21 van de Stedebouwwet de volgende zinsnede weg te laten :

"De aanplakbrief vermeldt tevens dat bij ontstentenis van een beslissing van de Vlaamse regering zoals bepaald in art. 23, 8e lid, de beslissing in werking treedt 15 dagen na publikatie in het Belgisch Staatsblad van de gemeenteraadsbeslissing houdende de definitieve aanvaarding van het plan. „

Gelet op de nauwe inhoudelijke verwevenheid van het artikel 21 (art. 99) met het artikel 23 van de stedebouwwet, (art. 100) verwijst de indiener voor de verantwoording van dit amendement naar de verantwoording bij zijn amendement op artikel 100 (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 6)

Het tweede amendement van de heer J. De Mol wordt verworpen met 5 stemmen tegen 4.

Het geamendeerde artikel 99 wordt aangenomen met 6 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Artikel 100

Op dit artikel dienen de heren J. De Mol en J. Leclercq een amendement in (Stuk 415 (19931994) – Nr. 6) dat ertoe strekt dit artikel te vervangen door wat volgt :

"Artikel 100

In artikel 23 worden de leden 2, 3, 4 en 5 vervangen door de volgende bepaling :

De Vlaamse regering verleent de gevraagde goedkeuring binnen de zestig dagen na ontvangst van het dossier. Indien een onteigeningsplan is bijgevoegd dan wordt deze termijn met 30 dagen verlengd. De Vlaamse regering motiveert haar besluit op basis van haar beleidsintenties en de bestaande plannen. Het plan treedt in werking 15 dagen na de bekendmaking van het besluit tot goedkeuring bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad.

Bij ontstentenis van een beslissing van de Vlaamse regering wordt het plan, zoals definitief aanvaard door de gemeenteraad, geacht te zijn geweigerd,,.

Dit amendement wordt door de indieners als volgt verantwoord.

Het komt enerzijds tegemoet aan de zorg de procedure voor het goedkeuren van een BPA te verkorten en anderzijds mag de uiteindelijke planologische verantwoordelijkheid van de Vlaamse regering niet in het gedrang worden gebracht.

De Vlaamse regering moet daarom haar besluit motiveren op basis van haar beleidsintenties en de bestaande plannen. Bij ontstentenis van een beslissing van de Vlaamse regering, aldus de indiener van het amendement, moet het door de gemeenteraad aanvaarde plan geacht te zijn geweigerd.

Het kan immers niet dat, bij stilzitten van de Vlaamse regering, een BPA kan in werking treden dat enkel door de gemeenteraad is goedgekeurd.

De voorgestelde tekst van artikel 100 van het ontwerp maakt het mogelijk dat een door de gemeenteraad aangenomen BPA, dat afwijkt van een gewestplan en negatief werd geadviseerd door de regionale commissie van advies en de bestendige deputatie, toch in werking treedt. De eventuele bezwaren worden zelfs niet weerlegd, laat staan gemotiveerd.

Minister Kelchtermans refereert naar het voorliggend advies van de Raad van State in fine van zijn advies met betrekking tot de overgangsbepalingen (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 1, blz. 190) dat luidt als volgt : "De goedkeuring door de Vlaamse regering van het door de gemeenteraad aangenomen plan is een handeling van administratief toezicht. Naar luid van het nieuwe artikel 75, § 2, tweede lid van de wet, wordt de Vlaamse regering geacht haar goedkeuring aan het door de gemeenteraad aanvaarde plan te hebben onthouden, zo zij geen beslissing neemt binnen de daartoe voorgeschreven termijn. „ "De autonomie van de onder administratief toezicht staande besturen verzet er zich tegen dat hun beslissingen rechtskracht zouden verliezen louter wegens het uitblijven van een beslissing van de toezichthoudende overheid.„ De Raad van State zelf dringt dus aan op een regeling met goedkeuring voor het geval de regering geen beslissing zou nemen.

De heer J. De Mol verwijst nogmaals naar het reeds eerder aangehaalde advies van de Raad van State van 13 november 1959 (Gedr. St. Senaat, 275 (1959-1960), blz. 36)

Vervolgens verwijst de heer J. De Mol naar "Rechtsbescherming tegen het stilzitten van het Bestuur„, 1. Opdebeeck, nr. 377, p. 92. Hieruit blijkt duidelijk dat de ter zake gevolgde procedure in Wallonië anders verloopt.

Immers : "Recent werd evenwel het Waalse Wetboek voor Ruimtelijke Ordening en Stedebouw gewijzigd, in die zin dat voor het Waalse Gewest, de gemeentelijke plannen van aanleg toch worden geacht stilzwijgend te zijn goedgekeurd, indien de executieve geen beslissing neemt binnen de termijn van drie maanden, met uitzondering evenwel van het onteigeningsplan en van de voorschriften die afwijken van het gewestplan (Art. 20 W. W.R.O., zoals gewijzigd door het Decreet W. Gew. R., 30 juni 1988 tot wijziging van de artikelen 18 en 20 van het Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ordening en Stedebouw, B.S. 20 september 1988). Deze uitzonderingen werden ingegeven door het feit dat deze voorschriften belangrijke beperkingen van het eigendomsrecht kunnen meebrengen (Gedr. St., W. Gew. R., BZ 1988, nr. 25/2, 2 en 4)„.

De heer J. De Mol citeert vervolgens uit het advies van de Raad van State, op 13 november 1959, uitgebracht over een amendement van het ontwerp van wet tot organisatie van de stedebouw en de ruimtelijke ordening (Gedr. St. Senaat, 275 (1959-1960), blz. 100).

De Raad van State stelde dat : "Bij dit ontwerp van amendement wordt artikel 18 (nu art. 21) van het wetsontwerp nr. 124 tot organisatie van de stedebouw en van de ruimtelijke ordening met een derde lid aangevuld. Volgens deze

nieuwe bepaling wordt de Koning geacht, de gemeentelijke plannen te hebben goedgekeurd, indien hij, binnen een bepaalde termijn, geen beslissing van nietgoedkeuring heeft betekend. Het wettelijk vermoeden van goedkeuring, voortvloeiend uit stilzwijgen is verenigbaar zowel met artikel 108 van de Grondwet als met de algemene beginselen van de administratieve voogdij ; men kan trouwens sommige wetsbepalingen aanwijzen welke zodanig vermoeden vestigen (onder meer artikel 88 van de provinciewet),,.

Daarenboven merkt de Raad van State tevens op dat : "Artikel 2 bepaalt dat ,,de Koning bindende kracht aan de streek-, gewest- en gemeenteplannen verleent . . .".

De heer R. Van Rompaey repliceert dat uit artikel 26 van de Stedebouwwet blijkt dat een plan van aanleg ipso facto niet kan onteigenen. Dit kan slechts via een koninklijk besluit dat tegelijk op het plan van aanleg en op het desbetreffende onteigeningsplan betrekking kan hebben.

De heer J. De Mol stelt dat een aparte procedure niet mogelijk is, vermits het BPA, eveneens de rooilijnen aangeeft.

Na een ruime gedachtenwisseling tussen de heren J. De Mol, J. Timmermans en R. Van Rompaey over deze problematiek repliceert minister T. Kelchtermans als volgt.

De minister treedt de bekommernis verwoord door hogervermelde leden bij met betrekking tot het ongewenste neveneffect van de automatische stilzwijgende goedkeuring van de BPA's met betrekking tot het onteigeningsplan. Hiervoor ís een uitdrukkelijke machtiging nodig. Hierop repliceert de heer J. De Mol dat het probleem van de planschade onvoldoende is uitgediept. Hij betreurt dit. Hij refereert nogmaals naar de regeling in het Waalse Wetboek op de Ruimtelijke Ordening en de Stedebouw. Hij stelt voor om zich hierop te baseren, evenwel met dezè restrictie dat de stilzwijgende goedkeuring betrekking heeft op BPA's waarin geen onteigeningsplan is opgenomen en die niet afwijken van het gewestplan.

Minister T. Kelchtermans benadrukt dat de bestaande instellingen anders functioneren dan ín 1959. Niettemin beaamt hij dat stilzwijgende goedkeuring ook op het vlak van de milieuvergunning grote consequenties hebben voor de betrokkenen. Het respect voor de termijnen moet garant staan voor het behoud van de rechtszekerheid.

Minister Kelchtermans wijst erop dat in het advies van de Raad van State (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 1, blz. 190) een voorstel tot oplossing van dit probleem wordt aangereikt, namelijk : ,,Aan dat bezwaar kan worden tegemoet gekomen door, naar analogie met het bepaalde in het nieuwe artikel 23 van de wet (artikel 92 van het ontwerp) het tweede lid van artikel 75, § 2, te redigeren als volgt : "Bij ontstentenis van een beslissing van de Vlaamse regering binnen de in het eerste lid bepaalde termijn, worden de plannen geacht te zijn goedgekeurd. ,,

De minister is bereid om voor het onteigeningsplan een uitzondering te maken en stelt voor dat bij amendement in fine van het achtste lid na de woorden "geacht te zijn goedgekeurd,, de volgende woorden "behoudens wat het onteigeningsplan betreft,, zouden worden ingevoegd.

Een "stilzwijgende,, goedkeuring van een BPA met onteigeningsplan kan geen onteigeningsrecht doen ontstaan. Enkel het BPA is dan goedgekeurd. Om te kunnen onteigenen moet de onteigende instantie de geëigende procedure volgen of de expliciete goedkeuring van het onteigeningsplan vragen.

De heer De Mol verklaart dat deze werkwijze blijkbaar resulteert in mogelijke parallelle en aparte procedures, een voor de goedkeuring van het BPA en een voor de goedkeuring van het onteigeningsplan. Als dit zo is dan verdient het aanbeveling nog een aantal andere artikelen van de wet op de stedebouw te wijzigen.

Het lid vreest dat de voorgestelde procedure tot moeilijkheden zal leiden en wenst hiervoor nu reeds te waarschuwen. Het geciteerde advies van de Raad van State van 13 november 1959 (Gedr. St., S. 1959-60, nr. 275, 100-101) stelt trouwens uitdrukkelijk ! "Een verschillende regeling inzake goedkeuring voor de aanlegplannen en voor de onteigeningsplannen zou ernstige bezwaren doen rijzen van administratief standpunt uit. Welke van beide regelingen moet worden toegepast, wanneer een aanlegplan onteigeningen in uitzicht stelt ? Kan de stilzwijgende goedkeuring alsdan enkel binnen de voorschriften van het plan bindende kracht geven, terwijl de onteigeningen, die het noodzakelijk gevolg van deze voorschriften zijn, niet uitvoerbaar zouden zijn ?„

De heer De Mol houdt zijn amendement niettemin staande. Het komt immers niet tegemoet aan de door hem geponeerde toetsing aan het hogere plan. Hij verwijst naar artikel 20 van het Waalse Wetboek op de Ruimtelijke Ordening dat uitdrukkelijk stelt dat men ook de rechten van de individuele persoon schendt wanneer men bij BPA afwijkt van het gewestplan. Een stilzwijgende goedkeuring voor bijzondere plannen van aanleg is mogelijk indien er geen onteigeningsplan aan gepaard gaat en indien het niet afwijkt van het gewestplan. In het andere geval zou men beperkingen kunnen stellen aan het eigendomsrecht die niet resulteren uit een expliciete beslissing.

De heer De Mol merkt op dat deze stringente bepaling bij amendement van de Waalse Executieve in de tekst van het Waalse Wetboek is opgenomen.

De minister verwijst naar het advies van de Raad van State op het onderhavige decreet. "Zoals de Raad van State al eerder heeft doen opmerken, verzet de autonomie van de onder administratief toezicht staande besturen zich ertegen dat hun beslissingen rechtskracht zouden verliezen louter wegens het uitblijven van een beslissing van de toezichthoudende overheid.„ De Raad van State stelt zelf als tekst voor "Bij ontstentenis van een beslissing van de Vlaamse regering binnen de in het eerste lid bepaalde termijn, worden de plannen geacht te zijn goedgekeurd.„ (Zie Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 1, blz. 190-191). Deze bepaling wordt eveneens opgenomen en uitdrukkelijk meegedeeld in de aanplakbrief die de gemeenteraadsbeslissing houdende goedkeuring van het plan aan het publiek kenbaar maakt (Zie artikel 99 houdende toevoeging in artikel 21 van de Stedebouwwet). Er wordt dus bij voorbaat gewaarschuwd dat de beslissing van de gemeenteraad de definitieve is bij ontstentenis van een beslissing van de Vlaamse regering.

De minister verwijst ook nog naar de omzendbrief van 29 september 1993 die bij besluit van de Vlaamse regering werd goedgekeurd die een versoepeling inhoudt van het moratorium op BPA's die afwijken van het gewestplan.

De heer De Mol repliceert dat de fundamentele vraag luidt of het aanvaardbaar is dat BPA's die afwijken van een gewestplan stilzwijgend worden goedgekeurd.

Ter stemming gelegd wordt het amendement van de heren De Mol en Leclercq op artikel 100 verworpen met 5 stemmen tegen 4.

Een amendement van de heren J. De Seranno en J. Van Eetvelt dat ertoe strekt voor het onteigeningsplan geen stilzwijgende goedkeuring te voorzien van het door de gemeenteraad aanvaarde plan wordt aangenomen met 5 stemmen tegen 4.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 5 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Artikel 101

De heer De Seranno vraagt vooreerst dat, conform de formele legistieke regels die de Raad van State voorhoudt, onder de laatste gedachtenstreep van het derde lid, de titel van de geciteerde wet zou vervolledigd worden als volgt : "wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen,, .

De commissie stemt met deze technische verbetering eenparig in. Verder wijst hij op het laatste lid waarin naar artikel 48 van de stedebouwwet wordt verwezen. Dit artikel handelt ondermeer over vergunningen voor het aanleggen van installaties en leidingen van openbaar nut aangevraagd door bepaalde publiekrechtelijke personen.

De heer Seranno heeft er moeite mee dat een gemachtigde ambtenaar een vergunning kan verlenen reeds vanaf het ogenblik dat men het plan in herziening stelt zonder dat men enig zicht heeft op het definitieve plan en dit gedurende een periode van negen maanden. Het volstaat niet dat iets van openbaar nut is om deze verregaande uitzondering te verrechtvaardigen.

De minister verduidelijkt dat voortaan als algemeen principe geldt dat vergunningen enkel nog worden afgeleverd op basis van een definitief goedgekeurd plan. Thans kan dit reeds op basis van een ontwerpplan. Voor bepaalde werken van openbaar nut wordt echter een expliciete uitzondering gemaakt en kunnen vergunningen worden verleend zodra de Vlaamse regering tot de herziening of tot opmaken van een plan heeft besloten omdat dit de uitvoering van deze werken verhindert. Een besluit van de Vlaamse regering zal opsommen welke deze werken van algemeen belang zijn.

De heer De Seranno merkt op dat de procedure van artikel 48 slechts voorziet in een advies van het college van burgemeester en schepenen en niet in een eensluidend advies. Zijns inziens zou minstens een eensluidend advies van het college van burgemeester en schepenen moeten zijn verleend. Bovendien zou de Vlaamse regering zelf en niet de gemachtigde ambtenaar in deze dan moeten optreden.

De minister wijst erop dat dit lid ongewijzigd werd overgenomen uit de bestaande tekst van artikel 48 van de stedebouwwet.

De heer Van Eetvelt verklaart dat er alleszins een initiële beslissing van de Executieve – tot herziening of tot opmaken van een plan – moet zijn vooraleer de gemachtigde ambtenaar een vergunning voor werken kan afleveren.

De heer De Seranno wijst erop dat in de tekst zoals hij nu voorligt geen samenhang bestaat tussen de inherzieningstelling van een plan en de vergunning die de gemachtigde ambtenaar aflevert.

De minister verwijst ook naar de restrictie in het volgende artikel waar als nieuwe tekst voor artikel 45, § 2, derde lid wordt voorgesteld : "De Vlaamse regering bepaalt bij de voorlopige vaststelling van het plan de werken van algemeen belang,,. Men weet dus over welke soort werken het gaat.

Ter stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met 7 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

Artikel 102

De heer De Seranno heeft een opmerking bij het laatste lid van de nieuw voorgestelde tekst : "De vergunning kan worden geweigerd om redenen dat de aanvraag onverenigbaar is met een voorlopig vastgesteld plan van aanleg,,. Het komt het lid voor dat de onverenigbaarheid vanzelfsprekend moet resulteren in een verplichte weigering. De woorden "kan worden,, moeten zijns inziens worden vervangen door het woord "wordt,, .

De heer Van Rompaey wijst de commissie erop dat het hier een onverenigbaarheid betreft met een voorlopig plan. Ingevolge het openbaar onderzoek en de werkzaamheden van de regionale commissie van advies kan dit plan nog gewijzigd worden. Indien men zeer affirmatief stelt dat wegens strijdigheid met een voorlopig vastgesteld plan elk vergunning dient te worden gewijzigd dan loopt men onherroepelijk vooruit op een onderzoeksprocedure die eventueel als resultaat geeft dat de vergunning toch wel kan worden gegeven.

Er dient enige interpretatiemogelijkheid te blijven. Uiteraard zullen werken die op evidente wijze nu en ook in de toekomst elk definitief plan hypothekeren niet worden toegestaan.

De minister verklaart dat men uit dit lid alleszins a contrario moet besluiten dat het onmogelijk is vergunningen toe te staan die onverenigbaar zijn met een voorlopig vastgesteld plan van aanleg. Ook dit is een uitzondering ten opzichte van de huidig geldende regeling.

De heer De Mol vraagt of dit lid slaat op vergunningen voor particuliere werken dan of wel voor werken van algemeen belang. De economie van artikel 45 waarin § 2 derde alinea wordt vervangen dreigt niet-coherent te worden omwille van het invoeren hierin van de notie "werken van algemeen belang,, die in de oorspronkelijke tekst niet voorkomt.

Slaat het laatste voorgestelde lid van artikel 45 § 2 enkel op de werken zoals bepaald in artikel 48 ? Of niet ? De minister verduidelijkt dat alleen het tweede lid betrekking heeft op werken van algemeen belang.

Het derde lid behandelt de hypothese van een particulier die een vergunning vraagt voor werken die onverenigbaar zijn met een voorlopig vastgesteld plan, maar wel verenigbaar met het oorspronkelijk plan, dan kan de vergunning voor deze werken worden geweigerd. Men wil dus het toekomstig plan veilig stellen. Men kan dit lid zien als een rechtsgrond voor het veilig stellen van werken van algemeen nut die zouden worden doorkruist door aanvragen van particuliere initiatieven die, weliswaar conform het bestaande plan, deze zouden doorkruisen.

De heer De Seranno doet opmerken dat voor de werken van algemeen belang de vergunning conform artikel 48 wordt verleend door de minister of de gemachtigde ambtenaar. De gemachtigde ambtenaar zelf geeft geen advies hiervoor. Het

is het college van burgemeester en schepenen dat in casu advies verleent. Waarop slaat dan het tweede lid waarin wordt gesteld : "Bij het verlenen van een gunstig advies mag voor werken van algemeen belang de gemachtigde ambtenaar afwijken enz.,,,

De heer Van Rompaey meent dat het voorgestelde tweede lid van § 2 van artikel 45 blijkbaar slaat op de hypothese dat een vergunning gevraagd door een particulier doorkruist wordt in een ontwerp-gewestplan door werken van algemeen belang. In dat geval mag de gemachtigde ambtenaar, voor het verlenen van een gunstig advies afwijken van het streek- of gewestplan, precies omdat er werken van algemeen belang in het vooruitzicht zijn gesteld, vastgesteld in een voorlopig plan.

De minister geeft de volgende interpretatie van de tekst. Indien bíj een procedure tot wijziging een plan voorlopig is vastgesteld en er zijn werken van algemeen belang die dienen te worden uitgevoerd, dan mag de gemachtigde ambtenaar gunstig advies geven als de te vergunnen werken verenigbaar zijn met het voorlopig vastgestelde plan. Wet derde lid slaat op de volgende hypothese : werken van algemeen belang dienen te worden uitgevoerd ; er is beslist tot een ín herziening stelling van het plan om deze werken mogelijk te maken ; dan kunnen particulieren vergunningen die conform het bestaande plan zijn, toch geweigerd worden omdat zij onverenigbaar zijn met het voorlopig vastgestelde plan. De minister pleit voor het behoud van de voorgestelde tekst.

De heer De Mol vraagt of het derde lid enkel slaat op de voorgaande leden van de hier voorgestelde tekst of ook op de twee reeds bestaande leden van het thans in voege zijnde artikel 45 § 2 waaraan niet wordt geraakt.

De minister verduidelijkt dat artikel 102 expliciet gaat over de rechtskracht van een voorlopig vastgesteld plan bij werken van algemeen belang. Op grond hiervan kan men een vergunning weigeren of vernietigen. A contrario kan men op grond van een voorlopig vastgesteld plan niet een vergunning afleveren.

De heer Van Rompaey meent dat het verschil tussen de huidige tekst van artikel 45 § 2 derde lid en de nieuw voorgestelde bepalingen hierin gelegen is dat men het begrip "voorlopig vastgesteld plan,, invoert dat een stap verder gaat dan een "plan waarvan de herziening is beslist,,.

De heer De Seranno herhaalt zijn vraag waarom voor de werken van algemeen belang niet een eensluidend advies van het college van burgemeester en schepenen wordt gevraagd.

De heer Van Eetvelt meent dat de bewarende maatregel geformuleerd in het laatste lid alleszins de nodige waarborg biedt.

De minister doet nog opmerken dat werken van algemeen belang bijna per definitie het lokale belang overstijgen.

Dit artikel wordt aangenomen met 6 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Artikel 103

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 7 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

Artikel 104

De heer De Mol heeft een algemene kritiek op het ruim

appreciatierecht van de gemachtigde ambtenaar. Deze artikelen monden rechtstreeks uit in een in de wet ingebouwd sociaal dienstbetoon.

Ter stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met 6 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Artikel 105

Dit artikel wordt zonder verdere opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Artikel 106

Dit artikel wordt in deze commissie ter stemming gelegd omdat zij als laatste commissie aan de beurt is voor de goedkeuring van het haar toebedeelde hoofdstuk.

Het wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

***De** verslaggever,* *De voorzitter,*

J. DE MOL F. VAN DEN EYNDE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

HOOFDSTUK XVII

Ruimtelijke ordening

Artikel 95

In de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw, wordt een artikel 87bis ingevoegd als volgt :

„Artikel 87bis

In hetzelfde artikel 2 worden de volgende wijzigingen aangebracht :

– in § 1 worden de woorden „De Koning" vervangen door de woorden „De Vlaamse regering" ;

– § 2 wordt vervangen door de volgende bepaling : „De ontwerpen van streek- of gewestplannen die door de Vlaamse regering voorlopig zijn vastgesteld hebben slechts bindende en verordenende kracht binnen de grenzen bepaald in de artikelen 45 en 46 van deze wet."

Artikel 96

Artikel 13 van dezelfde wet wordt als volgt gewijzigd :

„§ 1. Het ontwerp-gewestplan, dat steeds wordt opgesteld en ontworpen door de Administratie Ruimtelijke Ordening, wordt voorlopig vastgesteld door de minister, die de gouverneur van de provincie belast met de zorg van een openbaar onderzoek. Dit wordt aangekondigd door aanplakking in elke bij het gewestplan betrokken gemeente, door een bericht dat driemaal in het Belgische Staatsblad, in drie bladen van de hoofdstad en zo mogelijk, in drie bladen van de streek wordt geplaatst, alsmede door een bericht dat driemaal door de BRTN-radio wordt uitgezonden.

§ 2. Na de aankondiging wordt het ontwerp-gewestplan gedurende 60 dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis van elke bij het gewestplan betrokken gemeente. Het begin en het einde van deze termijn wordt in de aankondiging aangegeven.

De bezwaren en opmerkingen worden voor het einde van die termijn schriftelijk ter kennis gebracht aan de gouverneur. Deze maakt het ontwerpplan, de bezwaren en opmerkingen over aan de Regionale Commissie van Advies en aan de Vlaamse regering.

§ 3. De bestendige deputatie van elk der betrokken provincies en de gemeenteraad van elk der betrokken gemeenten dienen de gouverneur van advies binnen een termijn van 60 dagen na het verstrijken van de termijn bedoeld in § 2.

Indien de bestendige deputatie of de gemeenteraad binnen die termijn geen advies geven, worden zij geacht een gunstig advies te hebben uitgebracht.

§ 4. Zowel het ontwerpplan samen met de bezwaren en opmerkingen, als de adviezen van de gemeenteraad en bestendige deputatie worden voorgelegd aan de Regionale Commissie van Advies, die advies uitbrengt binnen een termijn van 120 dagen na het verstrijken van de termijn bedoeld in § 2.

§ 5. Op gemotiveerd verzoek van de Regionale Commissie van Advies, ten laatste 30 dagen voor het verstrijken van de termijn van 120 dagen zoals bepaald in § 4, beslist de minister over de verlenging met zestig dagen van de termijn waarbinnen de Regionale Commissie haar advies diende uit te brengen.

§ 6. Het dossier wordt, bij het verstrijken van de termijn, door de gouverneur aan de minister doorgezonden. Wanneer het plan zich over verscheidene provincies uitstrekt, oefent iedere gouverneur, in zijn bevoegdheid, de in dit artikel omschreven bevoegdheden uit.

§ 7. De Vlaamse regering stelt het plan vast binnen een termijn van 180 dagen na het verstrijken van de termijn bedoeld in § 2 behoudens de verlenging zoals bepaald in § 5 van dit artikel.

Wanneer de Regionale Commissie van Advies haar advies binnen de voorgeschreven termijn niet heeft uitgebracht, wordt eraan voorbijgegaan en stelt de Vlaamse Regering het plan vast.

Indien de Vlaamse regering afwijkt van het advies van de Regionale Commissie van Advies dient zij haar beslissing te motiveren.

Op gemotiveerd verzoek van de minister, ten laatste 30 dagen voor het verstrijken van de termijn van 180 dagen, behoudens de verlenging in § 5, zoals bepaald in § 7 beslist de Vlaamse regering over de verlenging met zestig dagen van de termijn waarbinnen zij het plan dient vast te stellen.

§ 8. Bij gebreke aan een beslissing door de Vlaamse regering binnen de termijn van 180 dagen behoudens de verlengingen zoals bepaald in § 5 en § 7 vervalt het ontwerp-gewestplan."

Artikel 97

Aan dezelfde wet wordt een artikel 13bis toegevoegd dat luidt als volgt :

„Artikel 13bis

De definitieve vaststelling van het plan door de Vlaamse regering wordt in het Belgische Staatsblad bekendgemaakt waarin tevens het advies van de Regionale Commissie van Advies wordt opgenomen.

Het plan treedt in werking binnen de vijftien dagen na zijn bekendmaking.

Binnen vijftien dagen na zijn bekendmaking ligt het advies met de normatieve delen van het plan na overmaking door de minister ter inzage van de bevolking in elk betrokken gemeentehuis.

De niet-normatieve delen zijn ter inzage op het hoofdbestuur en de provinciale buitendiensten van de Administratie Ruimtelijke Ordening. De Vlaamse regering bepaalt welke delen van het plan normatief dan wel niet-normatief zijn."

Artikel 98

Artikel 20 van dezelfde wet wordt :

„De personen die zijn aangewezen voor het opmaken van de plannen van aanleg, houden door bemiddeling van het college van burgemeester en schepenen, de door de Vlaamse regering aangeduide besturen en openbare instellingen en de Commissie van Advies op de hoogte van de voorstudie en delen hen alle voorontwerp- of ontwerpplannen mede. Deze besturen en openbare instellingen verlenen advies binnen de 30 dagen na het toezenden van het voorontwerp- of ontwerpplan. Bij ontstentenis van het advies binnen deze termijn wordt dit geacht gunstig te zijn. De besturen en openbare instellingen en de Commissie van Advies kunnen alle opmerkingen maken of suggesties voordragen die zij nuttig achten."

Artikel 99

§ 1. In artikel 21 van dezelfde wet wordt het eerste lid vervangen door de volgende bepalingen :

„De gouverneur van elke provincie legt, na advies van de Regionale Commissie van Advies, een openbaar register aan waarin vermeld wordt welke natuurlijke dan wel privaat- of publiekrechtelijke personen met het opmaken van ontwerpplannen kunnen worden belast.

De gemeenteraad wijst de personen aan, op basis van het openbaar register, die hij met het opmaken van de ontwerpplannen van aanleg belast.

§ 2. Aan artikel 21 van dezelfde wet wordt een lid toegevoegd dat luidt als volgt :

„De gemeenteraadsbeslissing waarbij het plan definitief door de gemeenteraad werd aanvaard, wordt bekendgemaakt zoals bepaald in artikel 112 van de nieuwe gemeentewet. De aanplakbrief vermeldt dat de beslissing in werking treedt 15 dagen na publikatie van het goedkeuringsbesluit van de Vlaamse regering in het Belgisch Staatsblad. De aanplakbrief vermeldt tevens dat bij ontstentenis van een beslissing van de Vlaamse regering zoals bepaald in artikel 23, achtste lid, de beslissing in werking treedt 15 dagen na de publikatie in het Belgisch Staatsblad van de gemeenteraadsbeslissing houdende de definitieve aanvaarding van het plan. Het plan ligt voor iedereen ter inzage in het gemeentehuis."

Artikel 100

In artikel 23 van dezelfde wet worden de leden 1, 2, 3, 4, 5 en 6 vervangen door de volgende bepalingen :

„Het plan wordt, samen met de besluiten van de gemeenteraad of de gemeenteraden, de processen-verbaal van onderzoek, de bezwaren en opmerkingen en adviezen van de Commissie van Advies en de besturen, toegezonden aan de bestendige deputatie en de Vlaamse regering.

De bestendige deputatie verleent advies binnen dertig dagen na ontvangst van het dossier. Zo de bestendige deputatie geen advies verleent binnen de termijn, wordt haar advies geacht gunstig te zijn.

De Vlaamse regering verleent de gevraagde goedkeuring binnen de 60 dagen na ontvangst van het dossier. Zij kan haar goedkeuring afhankelijk stellen van een tijdsgebonden uitvoeringsplan. Indien een onteigeningsplan is bijgevoegd wordt deze termijn verlengd met 30 dagen.

Wanneer aan het plan goedkeuring wordt onthouden, is het besluit met redenen omkleed.

Het plan treedt in werking 15 dagen na de bekendmaking van het besluit tot goedkeuring bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad.

Binnen dezelfde termijn zendt de gouverneur een afdruk van het plan aan de gemeente of gemeenten, eventueel aan de betrokken vereniging van gemeenten.

Bij ontstentenis van een beslissing van de Vlaamse regering binnen de termijn bepaald in het derde lid, kan de gemeente bij aangetekend schrijven de Vlaamse regering rappelleren.

Indien geen beslissing wordt genomen binnen een termijn van 44 dagen met ingang van de dag waarop de rappelbrief ter post is afgegeven, wordt het plan, zoals definitief aanvaard door de gemeenteraad, geacht te zijn goedgekeurd, behoudens wat het onteigeningsplan betreft.

Dit plan treedt in werking 15 dagen na de bekendmaking van de gemeenteraadsbeslissing tot definitieve aanvaarding van het plan bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad. Binnen dezelfde termijn zendt de burgemeester een afdruk van het plan aan de gouverneur en de Vlaamse regering."

Artikel 101

Artikel 43 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 december 1970 wordt vervangen door de volgende bepaling :

,,De Vlaamse regering kan, hetzij op eigen initiatief bij een met redenen omkleed besluit, hetzij op verzoek van de betrokken vereniging van gemeenten of van de betrokken gemeente, beslissen dat een streek- of gemeentelijk plan van aanleg geheel of gedeeltelijk wordt herzien.

De Vlaamse regering kan onder dezelfde voorwaarden beslissen dat een bijzonder plan van aanleg wordt opgemaakt, dat tot gevolg heeft dat een verkavelingsvergunning wordt herzien of vernietigd.

Inzake de gemeentelijke plannen van aanleg en de verkavelingsvergunningen wordt de herziening op initiatief van de Vlaamse regering echter slechts bevolen indien aan één van de volgende voorwaarden is voldaan :

1. het gemeentelijk plan of de verkavelingsvergunning is niet meer in overeenstemming met een streek- of gewestplan dat verordenende kracht heeft verworven ;

2. het gemeentelijk plan of de verkavelingsvergunning verhindert de uitvoering van werken van algemeen belang

3. het gemeentelijk plan of verkavelingsvergunning is niet meer in overeenstemming

- met de voorschriften van de algemene verordeningen betreffende de grote wegen, vastgesteld ingevolge artikel 59 van deze wet of de wetgeving op de grote wegen ;

- met de perceelsgewijze plannen door de Vlaamse regering goedgekeurd krachtens artikel 6 van de wet van 12 juli 1956 houdende statuut van de autosnelwegen, of met de voorschriften van de verordeningen vastgesteld ingevolge artikel 10 van dezelfde wet ;

- met de voorschriften van het koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel 12 § 3, eerste lid van de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen.

De bepalingen betreffende het opmaken van de plannen van aanleg zijn mede van toepassing op de herziening ervan.

Zodra de Vlaamse regering tot de herziening of het opmaken van een plan heeft besloten omdat het plan of de verkavelingsvergunning de uitvoering van werken van algemeen belang verhindert, kan de Vlaamse regering of de gemachtigde, zoals bepaald in artikel 45, bij wie krachtens artikel 48 een bouwaanvraag aanhangig is gemaakt, de uitvoering van de werken toestaan."

Artikel 102

,,Bij het verlenen van een ongunstig advies mag de gemachtigde ambtenaar afwijken van de voorschriften van een streek- of gewestplan, hetzij van een algemeen plan van aanleg, in zoverre het nieuwe plan waarmede de werken, handelingen en wijzigingen strijdig zijn voorlopig werd vastgesteld.

Bij het verlenen van een gunstig advies mag voor werken van algemeen belang de gemachtigde ambtenaar afwijken van de voorschriften van een streek- of gewestplan, in zoverre het nieuwe plan waarmede de werken, handelingen en wijzigingen verenigbaar zijn voorlopig werd vastgesteld. De Vlaamse regering bepaalt bij de voorlopige vaststelling van het plan de werken van algemeen belang.

De vergunning kan worden geweigerd of vernietigd om redenen dat de aanvraag onverenigbaar is met een voorlopig vastgesteld plan van aanleg."

Artikel 103

In de bepalingen van artikel 45, § 5, eerste lid van dezelfde wet, worden de woorden „in voorbereiding zijnde bijzonder plan van aanleg", vervangen door de woorden ,,voorlopig vastgesteld bijzonder plan van aanleg". In de bepalingen van artikel 45, § 5, tweede lid worden de woorden ,,gewestplan" geschrapt.

Artikel 104

Het vierde, vijfde en zesde lid van artikel 46 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 22 december 1970, worden vervangen door de volgende bepalingen :

,,De gemachtigde ambtenaar kan eveneens een bouwvergunning schorsen wanneer hij van oordeel is dat de overeenkomstig de bouwvergunning of het bijbehorende dossier geplande werken, handelingen of wijzigingen een goede plaatselijke ordening in gevaar kunnen brengen, zodra de Vlaamse regering heeft besloten tot de herziening van het bijzonder plan van aanleg of het opmaken van een bijzonder plan van aanleg strekkende tot de herziening of de vernietiging van de verkavelingsvergunning.

De gemachtigde ambtenaar kan eveneens de bouwvergunning schorsen, die hoewel steunende op een bijzonder plan van aanleg of op een verkavelingsvergunning, onverenigbaar is met de voorschriften van een voorlopig vastgesteld ontwerp van streek- of gewestplan.

Binnen de veertig dagen na kennisgeving wordt de beslissing, zo nodig, door de Vlaamse regering vernietigd. Heeft de vernietiging binnen de termijn niet plaats, dan is de schorsing opgeheven".

Artikel 105

Artikel 75 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

„§ 1. De definitieve vaststelling van de gewestplannen die voór 1 januari 1994 voorlopig zijn vastgesteld, gebeurt volgens de procedure die vóór die datum gelding had. Indien de definitieve vaststelling niet is geschied vóór 1 januari 1995 vervalt het ontwerp-gewestplan.

Op de gewestplannen die vóór 1 januari 1994 in herziening zijn gesteld, doch op die datum nog niet voorlopig zijn vastgesteld, zijn de bepalingen van het decreet van . . . houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 van toepassing.

§ 2. De door de gemeenteraad definitief aanvaarde plannen van aanleg die vóór 1 januari 1994 aan de bevoegde minister zijn voorgelegd dienen binnen een termijn van zes maanden na de voormelde datum definitief goedgekeurd te worden of geweigerd door de Vlaamse regering.

Bij ontstentenis van een beslissing van de Vlaamse regering, wordt het plan, zoals definitief aanvaard door de gemeenteraad geacht van een goedkeuring te zijn onthouden.

§ 3. Op de gewestplannen die definitief zijn vastgesteld vóór 1 januari 1994 is de bepaling van artikel 99 van het decreet van . . . . . houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 van toepassing.

HOOFDSTUK XVIII

Inwerkingtreding

Artikel 106

Tenzij anders bepaald treden de bepalingen van dit decreet in werking op 1 januari 1994.

BIJLAGE 1

Briefadvies van de Minaraad van 2 december 1993
over het ontwerp van programmadecreet

MiNa-raad milieu en *natuurraad van vlaanderen*

Datum: 29 oktober 1993.
Ref.: ADV/Al/K2/93/0695.
Betreft: Briefadvies programmadecreet.

Aan dhr. L. VAN DEN BRANDE.
.Minister-President Vlaamse Regering.
Jozef II Straat 30
1040 Brussel.

Geachte Heer Minister-President ,

Hierbij laat ik U de commentaar van de MiNa-Raad geworden betreffende het ontwerp-decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994. De adviesvraag zelf was aan de MiNa-Raad verzonden op 1 oktober - de datum waarop het advies verlangd werd was 8 oktober. Normaal heeft de MiNa-Raad' recht op een adviesterrnijn van min. tien werkdagen. Bovendien bereikte deze adviesvraag het Secretariaat van de Raad pas op 8 oktober, wegens een adresseringsfout. Ondanks alles achtte de MiNaiRaad, zitting 28 oktober, het nodig om bij deze een kort advies te geven op eigen initiatief.

Zowel inzake de ontwerp-wijzigingen van het Milieuvergunningendecreet als inzake de ontwerp-wijzigingen in de Wet op de Ruimtelijke Ordening stelt de MiNa-Raad immers vast dat deze totaal geen verband houden met de uitvoering van de begroting 1994. De MiNa-Raad keurt deze vorm van wetgevingspolitiek dan ook af. Aangezien deze zeer diverse wijzigingen in één pakket voorgedragen worden, kan de impact ervan onmogelijk voldoende bediscussieerd worden: de wijzigingen zijn, samen met de begroting, op een al te korte tijdsspanne te nemen of te laten. Voor zover er al maatschappelijke afweging zou kunnen gebeuren, gebeurt deze buiten haar geëigende context: resp. het debat over het milieubeleid en het debat, over het ruimtelijk beleid. Hier wordt snelheid bereikt door een oneigenlijke manier van regelgeving - een efficiënt en vlot wetgevingsproces moet op een andere manier bereikt worden.

In de lijn van de kritiek op deze oneigenlijke vorm van regelgeving, heeft de MiNa-Raad, los van een eventuele meer diepgaande bespreking, nog twee afzonderlijke opmerkingen:

1. **Inzake de wijziging van het milieuvesgunningsdecreet** valt op dat dit ontwerp de beoordeling van de vergunningsaanvraag van inrichtingen van de provincie zou toewijzen aan de Bestendige Deputatie. Dit is, als creatie van een rechter-en-partij-situatie, andermaal een voorbeeld van slechte regelgeving.

tel 02-219 96 40
fax 02-219 97 15
Sterrenkundelaan 30, 6de verdieping, 1030 Brussel
Openbaar Adviesorgaan ten behoeve van de Vlaamse Regering

./.

2. **Inzake de voorgestelde wijzigingen in de wetgeving op de ruimtelijke ordening** valt te betwijfelen of op dit moment *"ieder niveau terug een instrument moet krijgen* **om op** *een volwaardige wijze terug aan ruimtelijke planning te doen"*_ Het gaat hier immers met om *"de afdwingbaarheid van bepaalde aan de burger toegekende rechten"*, **zoals** gesuggereerd wordt door de verwijzing naar het regeerakkoord. Het gaat hier wél om procedures van maatschappelijke afweging, waarvan de architectuur momenteel onderworpen wordt aan een hervormin -g hiertoe moet het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen de eerste aanzet geven.

Het voorstel om een ontwerp-gewestplan onmiddellijk te laten vaststellen door de Minister (wijziging art.- 13) is op zich niet problematisch, tenzij voor wat betreft de bindende kracht van z 'n voorlopig vastgesteld ontwerppla n die immers behouden zou worden t.a.v. werke n *van algemeen* ***belang*** "_ Deze bindende kracht zou e .o. m. in bestaan dat de gemachtigde ambtenaar bij het verlenen van een vergunning in gunstige zin zou mogen afwijken van het bestaande plan, voor zover het werk van algemeen belang verenigbaar is met het voorlopig vastgestelde ontwerp-plan (nieuw art. 45, § 2). Hierbij kan de Vlaamse Regering bij de voorlopige vaststelling van het plan aanduiden welke werken van algemeen belang zij .n De MiNa-Raa d vraagt hier als opschortende voorwaarde dat de Vlaamse Regering op voorhand een algemene en limitatieve lijst zou opstellen.

Nog meer reserves heeft d e MiNa-Raa d ten aanzien van de wijzigingen die voorgesteld worden voor de Bijzondere Plannen van Aanleg. In de voorgestelde procedure zou de beoordelingstermijn voor de Vlaamse Regering drastisch beknot worden, en zou het overschrijden van deze termijn een automatische goedkeuring inhouden. Hiermee geeft het Vlaamse beleid het initiatief terug uit handen. Het is hoogst betwijfelbaar of hiermee aan "volwaardige ruimtelijke planning" zal gedaan worden. Door deze wijziging voor te stellen lijkt het er op dat het beleid de aangekondigde trendbreuk in de ruimtelijke ordening niet wil aanhouden.

Tot zover, geachte Heer Minister-President, d e ikor te advi es over he t ontwerp-programmade-creet.

Met de meeste hoogachting,

Aviel Verbruggen
Voorzitte r MiNa-Raad

de Voorzitter e n de Leden van de Vlaamsc Raad